DECIZIA COMISIEI

din 22 iulie 2009

privind ajutorul de stat C 18/05 (ex N 438/04, N 194/05 și PL 34/04) acordat de Polonia întreprinderii Stocznia Gdańsk

[notificată cu numărul C(2009) 5685]

(Numai textul în limba polonă este autentic)

(Text cu relevanță pentru SEE)

(2010/175/CE)

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 88 alineatul (2) primul paragraf,

având în vedere Acordul privind Spațiul Economic European, în special articolul 62 alineatul (1) litera (a),

după ce părțile interesate au fost invitate să își prezinte observațiile [1] în conformitate cu dispozițiile menționate anterior și ținând seama de observațiile acestora,

întrucât:

I. PROCEDURA

(1) În conformitate cu articolul 88 alineatul (2) din Tratatul CE, Polonia a transmis o notificare prin scrisoarea din 8 octombrie 2004, înregistrată în aceeași zi, privind măsurile de ajutor pentru restructurare extinse în favoarea întreprinderii Stocznia Gdańsk – Grupul Stoczni Gdynia S.A. (denumită în continuare „Șantierul naval Gdańsk"). Polonia a informat Comisia în legătură cu măsurile respective în vederea dobândirii siguranței juridice că acestea au fost acordate înainte de aderare și, prin urmare, nu au constituit ajutor nou care ar fi putut fi examinat de Comisie în temeiul articolului 88 din Tratatul CE. În eventualitatea în care Comisia ar considera că măsurile constituie ajutor nou, Polonia a solicitat aprobarea acestora ca ajutor pentru restructurare. Polonia a transmis Comisiei planul de restructurare pentru Șantierul naval Gdańsk (actualizare) datând din martie 2004. Cazul a fost înregistrat sub numărul N 438/04.

(2) Prin scrisoarea din 11 noiembrie 2004, Comisia a solicitat Poloniei informații suplimentare privind cazul N 438/04, Polonia răspunzând prin scrisoarea din 17 ianuarie 2005, înregistrată la 21 ianuarie 2005.

(3) În conformitate cu dispozițiile de la punctul 3 din anexa IV la tratatul de aderare prin care se reglementează procedura mecanismului intermediar, Polonia a transmis anterior o notificare, la 29 aprilie 2004, în legătură cu măsurile de restructurare în favoarea întreprinderii Stocznia Gdynia S.A. (denumită în continuare „Șantierul naval Gdynia"), la acel moment întreprindere-mamă a Șantierului naval Gdańsk. Cazul a fost înregistrat sub numărul PL 34/04. Prin scrisoarea din 19 mai 2004, Comisia a solicitat Poloniei transmiterea unor documente lipsă. Documentele în cauză au fost transmise la 16 iunie 2004. Comisia a solicitat informații suplimentare prin scrisorile din 30 iulie 2004, 8 octombrie 2004, 23 noiembrie 2004 și 4 martie 2005, la care Polonia a răspunsprin scrisoarea din 3 septembrie 2004, înregistrată la 7 septembrie 2004, din 10 noiembrie 2004, înregistrată la 15 noiembrie 2004, din 17 februarie 2005, înregistrată la 21 februarie 2005, din 30 martie 2005, înregistrată la 1 aprilie 2005 și, respectiv, din 18 aprilie 2005, înregistrată la 20 aprilie 2005.

(4) Prin scrisoarea din 8 februarie 2005, înregistrată la 9 februarie 2005, Polonia și-a exprimat acordul privind fuzionarea celor două cazuri N 438/04 și PL 34/04, întrucât acestea privesc două întreprinderi care aparțin aceluiași grup – Grupul șantierul naval Gdynia. Informațiile furnizate ulterior privind PL 34/04 au fost, de asemenea, considerate relevante pentru cazul N 438/04.

(5) Prin scrisoarea din 22 aprilie 2005 înregistrată în aceeași zi, Polonia și-a exprimat acordul ca notificarea din 29 aprilie 2004 a cazului PL 34/04 să fie considerată de către Comisie drept o notificare în temeiul articolului 88 alineatul (2) din Tratatul CE cu privire la măsuri considerate a reprezenta ajutor nou. Cazul a primit un număr nou: N 194/05.

(6) La 1 iunie 2005, Comisia a adoptat decizia de inițiere a procedurii oficiale de investigare privind măsurile examinate în cazurile N 438/04 și N 194/05, decizie care a fost publicată în Jurnalul Oficial [2], și a invitat Polonia și părțile interesate să prezinte observații.

(7) După ce i s-a acordat o prelungire a termenului limită pentru prezentarea observațiilor (scrisoarea din 9 august 2005), Polonia și-a prezentat observațiile prin scrisoarea din 2 septembrie 2005, înregistrată la 5 septembrie 2005.

[1] JO C 220, 8.9.2005, p. 7.

[2] A se vedea nota de subsol 1.

(8) Grupul șantierul naval Gdynia și-a prezentat observațiile prin scrisoarea din 10 octombrie 2005, înregistrată la 14 octombrie 2005. De asemenea, au prezentat observații Ray Car Carriers (prin scrisoarea din 7 octombrie 2005, înregistrată la 10 octombrie 2005), Biroul reprezentanței permanente a Danemarcei la Uniunea Europeană (prin scrisoarea din 7 octombrie 2005, înregistrată la 11 octombrie 2005), asociația daneză a constructorilor de nave *Danish Maritime* (prin scrisoarea din 7 octombrie 2005, înregistrată în aceeași zi), sindicatul Solidaritatea (prin scrisoarea din 7 octombrie 2005, înregistrată la 10 octombrie 2005) și asociația poloneză a constructorilor de nave (prin scrisoarea din 10 octombrie 2005, înregistrată la 11 octombrie 2005).

(9) Comisia a transmis observațiile respective Poloniei, prin scrisorile din 26 octombrie 2005 și 12 decembrie 2005 ([3]). Prin scrisoarea din 16 ianuarie 2006, înregistrată la 18 ianuarie 2006, Polonia a răspuns observațiilor prezentate de Grupul șantierul naval Gdynia. Polonia nu a transmis comentarii privind documentele prezentate de terți.

(10) Comisia a solicitat asistență din partea unui consultant extern pentru evaluarea planului de restructurare pentru Șantierul naval Gdańsk (actualizare) din martie 2004. Consultantul a transmis raportul către Comisie în decembrie 2005.

(11) Prin scrisoarea din 13 ianuarie 2006, Comisia a solicitat Poloniei să ofere informații privind ultimele evoluții din strategia de restructurare a Șantierului naval Gdańsk și a întregului Grup Șantierul naval Gdynia. Polonia a răspuns prin scrisoarea din 20 februarie 2006, înregistrată la 22 februarie 2006, iar la 22 februarie 2006 a avut loc o reuniune a reprezentanților Comisiei, ai autorităților poloneze și ai Șantierului naval Gdynia. Polonia a anunțat că planul de restructurare din 2004 pentru Șantierul naval Gdańsk era depășit și că adoptase o nouă strategie de restructurare a Șantierului naval Gdańsk, care presupunea separarea de Grupul șantierul naval Gdynia și privatizarea acestuia. De asemenea, Polonia a anunțat că la 30 iunie 2006 urma să transmită Comisiei un plan de restructurare modificat.

(12) Ca urmare a reuniunii, la 8 martie 2006, Comisia a transmis o scrisoare Poloniei, la care Polonia a răspuns prin scrisoarea din 13 martie 2006, înregistrată în aceeași zi, anunțând graficul de privatizare pentru Șantierul naval Gdańsk. Prin scrisoarea din 29 martie 2006, înregistrată la 30 martie 2006, Polonia a oferit informații suplimentare privind procesul de privatizare. Comisia a solicitat informații suplimentare prin scrisoarea din 30 martie 2006, la care Polonia a răspuns prin scrisoarea din 19 aprilie 2006, înregistrată la 20 aprilie 2006.

([3]) Prin scrisoarea din 17 noiembrie 2005, înregistrată la 18 noiembrie 2005, autoritățile poloneze au solicitat ca anumite pasaje în limba engleză din documentele prezentate Comisiei de către terți să fie traduse în limba poloneză. Comisia a transmis traducerile prin scrisoarea din 12 decembrie 2005.

(13) Prin scrisoarea din 6 aprilie 2006, înregistrată la 10 aprilie 2006, Polonia a transmis un prim proiect al documentului „O strategie pentru sectorul construcțiilor navale (șantierele navale pentru construcții maritime) din Polonia pentru 2006-2010". Comisia a prezentat observații prin scrisorile din 12 aprilie 2006 și 28 aprilie 2006. Documentul a fost aprobat în cele din urmă de guvernul polonez la 31 august 2006 și a fost transmis Comisiei prin scrisoarea din 1 septembrie 2006, înregistrată în aceeași zi.

(14) Prin scrisoarea din 16 mai 2006, Grupul șantierul naval Gdynia a transmis Comisiei „Raportul de evaluare a Șantierului naval Gdańsk – Grupul șantierul naval Gdynia" din data de 30 septembrie 2005.

(15) Prin scrisoarea din 26 mai 2006, înregistrată la 30 mai 2006, Polonia a transmis informații suplimentare privind procesul de privatizare aflat în derulare, inclusiv lista întreprinderilor care și-au exprimat inițial interesul față de achiziționarea Șantierului naval Gdańsk și lista întreprinderilor care au transmis oferte preliminare. Prin scrisoarea din 13 iulie 2006, înregistrată la 17 iulie 2006, Polonia a transmis informații suplimentare privind procesul de privatizare aflat în derulare, informând Comisia că două întreprinderi au transmis oferte de achiziționare a acțiunilor Șantierului naval Gdańsk și oferind o analiză comparativă a ofertelor efectuată de către consultantul de privatizare.

(16) Șantierul naval Gdańsk a transmis către Comisie proiectul preliminar de modificare a planului de restructurare la 9 iunie 2006. Reprezentanții Comisiei au efectuat o vizită la șantier la 14 iunie 2006 și au făcut observații inițiale privind planul modificat de restructurare. Consultantul extern al Comisiei și-a prezentat observațiile într-un raport în iulie 2006. În sfârșit, Comisia și-a prezentat observațiile privind deficiențele proiectului de modificare a planului de restructurare prin scrisoarea din 17 iulie 2006.

(17) Polonia a transmis observații suplimentare privind planul modificat de restructurare prin scrisoarea din 13 iulie 2006, înregistrată la 17 iulie 2006.

(18) Au avut loc mai multe reuniuni privind procesul de privatizare și elaborarea planului modificat de restructurare, la care au participat reprezentanți din partea Comisiei și a autorităților poloneze: la Bruxelles la 31 ianuarie, 22 februarie și 10 mai 2006, precum și la sediul Șantierului naval Gdańsk la 13 iunie 2006.

(19) Polonia a răspuns la scrisoarea Comisiei din 17 iulie 2006 prin scrisoarea din 31 august 2006, înregistrată la 1 septembrie 2006.

(20) La 4 septembrie 2006 a fost transmisă Comisiei versiunea finală a planului modificat de restructurare a șantierului naval din august 2006, intitulată „Plan de restructurare pentru Șantierul naval Gdańsk – versiune actualizată”.

(21) Polonia a oferit informații suplimentare privind procesul de restructurare a Șantierului naval Gdańsk prin scrisoarea din 12 septembrie 2006, înregistrată la 13 septembrie 2006, prin care se anunța în special separarea capitalului întreprinderilor Șantierul naval Gdańsk și Șantierul naval Gdynia Group. Majoritatea acțiunilor Șantierului naval Gdańsk au fost preluate de Agenția pentru Dezvoltare Industrială, deținută de stat, și de filialele acesteia. Informații suplimentare au fost transmise prin scrisoarea din 26 septembrie 2006.

(22) Polonia a transmis o notificare privind noul ajutor suplimentar pentru Șantierul naval Gdańsk prin scrisoarea din 21 noiembrie 2006, înregistrată la 27 noiembrie 2006.

(23) La 7 decembrie 2006, a avut loc o reuniune între Comisie și ministrul polonez al economiei, cu ocazia căreia autoritățile poloneze s-au angajat în vederea privatizării șantierului, cu scopul de a îmbunătăți perspectivele de restabilire a viabilității acestuia și de asigurare a unei contribuții proprii suficiente la procesul de restructurare. Polonia a confirmat acest angajament prin scrisoarea din 27 decembrie 2006, înregistrată la 4 ianuarie 2007, care făcea referire la decizia cabinetului polonez din 19 decembrie 2006 de adoptare a unui document intitulat „Starea industriei construcțiilor de nave”. Angajamentul de a privatiza șantierul până la 30 iunie 2008 a fost ulterior confirmat prin scrisoarea autorităților poloneze din 5 ianuarie 2007. Polonia a solicitat Comisiei organizarea de discuții privind măsurile compensatorii.

(24) Comisia a efectuat o vizită la șantier la 19 decembrie 2006, asistată de consultantul extern, în scopul colectării faptelor și datelor necesare pentru evaluarea măsurilor compensatorii. La 16 ianuarie 2007, consultantul extern al Comisiei a transmis un raport privind capacitatea șantierului la momentul respectiv.

(25) Comisia a răspuns scrisorii din 27 decembrie 2006 prin scrisoarea din 29 ianuarie 2007, solicitând Poloniei să transmită o propunere de măsuri compensatorii pentru Șantierul naval Gdańsk până la sfârșitul lunii februarie 2007.

(26) Prin scrisoarea din 28 februarie 2007, înregistrată în aceeași zi, Polonia s-a angajat să privatizeze Șantierul naval Gdańsk până la sfârșitul anului 2007 și a transmis o propunere de măsuri compensatorii.

(27) În baza acesteia, la 15 martie 2007 a avut loc o reuniune tehnică între Comisie, autoritățile poloneze și reprezentanții șantierului, al cărei scop principal a constat în discutarea măsurilor compensatorii, dar și a procesului de privatizare, aflat în derulare. Comisia și autoritățile poloneze au fost de acord cu inițierea de către Comisie a unor discuții tehnice direct cu Șantierul naval Gdańsk, în scopul colectării tuturor datelor necesare pentru evaluarea măsurilor compensatorii propuse de Polonia.

(28) Prin scrisoarea adresată Șantierului naval Gdańsk la 29 martie 2007, Comisia a solicitat informații tehnice privind capacitatea șantierului. Șantierul naval a răspuns solicitării prin scrisoarea din 19 aprilie 2007, înregistrată la 3 mai 2007. Întrucât informațiile furnizate erau insuficiente, Comisia a solicitat informații suplimentare prin scrisoarea din 10 mai 2007, la care șantierul naval a răspuns prin scrisoarea din 31 mai 2007, înregistrată la 7 iunie 2007. Comisia a solicitat Poloniei să furnizeze clarificări suplimentare prin scrisoarea din 14 iunie 2007, indicând faptul că, dacă Polonia nu va furniza toate informațiile solicitate, Comisia ar putea adopta o decizie în temeiul articolului 10 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 659/1999 al Consiliului din 22 martie 1999 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE (ordin de furnizare a informațiilor) ([4]). Polonia a răspuns prin scrisoarea din 22 iunie 2007, înregistrată la 26 iunie 2007. Considerând răspunsul insuficient, la 19 iulie 2007 Comisia a adoptat o decizie în temeiul articolului 10 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 659/1999.

(29) Comisia a solicitat informații suplimentare privind cele mai recente evoluții ale procesului de privatizare prin scrisoarea din 29 mai 2007, reiterându-și solicitarea prin scrisoarea din 6 iunie 2007. Polonia a răspuns solicitărilor prin scrisoarea din 22 iunie 2007, înregistrată la 25 iunie 2007 și, ca urmare a solicitării ulterioare de informații din 28 iunie 2007, și-a completat transmiterea prin scrisoarea din 11 iulie 2007, înregistrată în aceeași zi. Prin scrisoarea din 31 iulie 2007, Comisia a solicitat informații suplimentare privind procesul de privatizare și privind măsurile compensatorii planificate.

(30) Polonia a transmis informații privind măsurile compensatorii planificate prin scrisoarea din 20 august 2007, înregistrată la 21 august 2007. Prin scrisorile din 30 august 2007, înregistrată în aceeași zi, și din 4 septembrie 2007, înregistrată la 10 septembrie 2007, au fost transmise informații suplimentare privind măsurile compensatorii. Comisia a răspuns prin scrisoarea din 3 octombrie 2007.

([4]) JO L 83, 27.3.1999, p. 1.

(31) Începând cu luna iulie 2007, Comisia și autoritățile poloneze au corespondat intens cu privire la procesul de privatizare a Șantierului naval Gdańsk. Comisia a solicitat informații privind procesul de privatizare prin scrisorile din 30 iulie 2007, 13 august 2007, 3 octombrie 2007, 30 noiembrie 2007 și 17 ianuarie 2008. Autoritățile poloneze au transmis informații prin scrisorile din 21 august 2007, înregistrată la 27 august 2007, 24 septembrie 2007, înregistrată la 25 septembrie 2007, 23 octombrie 2007, înregistrată la 24 octombrie 2007 și 25 octombrie 2007, înregistrată la 29 octombrie 2007. Prin scrisoarea din 19 decembrie 2007, înregistrată la 20 decembrie 2007, Polonia a indicat faptul că ISD Polska va prelua noile acțiuni ale șantierului, dobândind controlul asupra întreprinderii. ISD Polska, noul proprietar al Șantierului naval Gdańsk, a furnizat informații suplimentare prin e-mail la 25 ianuarie 2008.

(32) În același timp, prin scrisoarea din 14 iunie 2007, Comisia a solicitat autorităților poloneze să furnizeze informații privind ajutorul de stat primit de Șantierul naval Gdańsk după lansarea procedurii oficiale de investigare. Autoritățile poloneze au răspuns prin scrisoarea din 11 iulie 2007, înregistrată în aceeași zi. Comisia a solicitat explicații suplimentare prin scrisoarea din 13 noiembrie 2007, iar Polonia a răspuns prin scrisoarea din 9 ianuarie 2008, înregistrată în aceeași zi.

(33) La 24 ianuarie 2008, cu ocazia reuniunii dintre autoritățile poloneze, noul proprietar majoritar al Șantierului naval Gdańsk, ISD Polska, și Comisie, au fost inițiate discuții tehnice privind planurile proprietarului majoritar de a restructura șantierul naval. Autoritățile poloneze au transmis informații prin scrisorile din 25 ianuarie 2008, înregistrată la 28 ianuarie 2008 și din 30 ianuarie 2008 și 4 februarie 2008, înregistrate în aceeași zi. Au fost furnizate informații suplimentare prin scrisorile din 14 februarie 2008, înregistrată la 19 februarie 2008, 15 februarie 2008 și 21 februarie 2008, ambele înregistrate la 3 martie 2008, 26 februarie, înregistrată la 12 martie 2008, 10 martie 2008, înregistrată în aceeași zi și 10 și 11 aprilie 2008, ambele înregistrate la 17 aprilie 2008. Comisia a răspuns prin scrisorile din 30 ianuarie, 14 februarie, 25 februarie și 28 februarie 2008. La 11 februarie și 18 martie 2008 au avut loc reuniuni între autoritățile poloneze, reprezentanții ISD Polska și ai Comisiei.

(34) Prin scrisoarea din 22 aprilie 2008, Comisia a solicitat din nou Poloniei să transmită un proiect cuprinzător al planului de restructurare pentru șantierul naval. În scrisoare, Comisia a indicat că, în cazul în care Polonia nu furnizează informațiile solicitate, Comisia ar putea adopta o decizie în temeiul articolului 10 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 659/1999. În urma scrisorii respective, Comisia a primit informații din partea șantierului naval prin scrisorile din 23 aprilie 2008, înregistrată în aceeași zi, și 25 aprilie 2008, înregistrată la 29 aprilie 2008. Prin scrisoarea din 30 aprilie 2008, Comisia și-a reiterat solicitarea de informații. Polonia a transmis informații suplimentare prin scrisoarea din 12 mai 2008, înregistrată la 13 mai 2008, iar ISD Polska a furnizat informații suplimentare prin scrisorile din 9 mai 2008, înregistrată în aceeași zi, 16 mai 2008, înregistrată la 26 mai 2008, și 26 mai 2008, înregistrată în aceeași zi.

(35) Având în vedere faptul că Polonia nu a furnizat toate informațiile solicitate de Comisie, la 23 mai 2005 Comisia a adoptat o decizie în temeiul articolului 10 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 659/1999. Polonia a răspuns prin scrisoarea din 26 iunie 2008, înregistrată în aceeași zi.

(36) Polonia a transmis informații suplimentare prin scrisorile din 1 iulie 2008 și 2 iulie 2008, ambele înregistrate la 3 iulie 2008. Prin scrisoarea din 4 iulie 2008, Comisia a solicitat informații suplimentare, care au fost furnizate de către Polonia prin scrisorile din 7 iulie 2008, înregistrată în aceeași zi, 8 iulie 2008, înregistrată în aceeași zi, și 8 iulie 2008, înregistrată la 9 iulie 2008. Polonia a transmis informații suplimentare prin scrisorile din 10 iulie 2008, înregistrată în aceeași zi, și 10 iulie, înregistrată la 11 iulie, 11 iulie 2008, înregistrată în aceeași zi, 16 iulie 2008, înregistrată la 17 iulie 2008, 17 iulie 2008, înregistrată la 18 iulie 2008, 18 iulie 2008, înregistrată la 25 iulie 2008, 21 iulie 2008, 28 iulie 2008, 4 august 2008, 13 august 2008, 20 august 2008, 21 august 2008, 25 august 2008, 1 septembrie 2008, 8 septembrie 2008, 9 septembrie 2008 și 10 septembrie 2008, toate înregistrate la data trimiterii.

(37) La 12 septembrie 2008, Polonia a transmis un plan comun de restructurare revizuit pentru Șantierul naval Gdańsk și Șantierul naval Gdynia. Polonia a transmis informații suplimentare prin scrisorile din 16 septembrie 2008, 17 septembrie 2008, 19 septembrie 2008, 23 septembrie 2008, 25 septembrie 2008, 26 septembrie 2008, 1 octombrie 2008, 2 octombrie 2008, 3 octombrie 2008, toate înregistrate la data trimiterii. Au fost transmise informații suplimentare prin scrisorile din 6 octombrie 2008, înregistrată la 7 octombrie 2008 și din 22 octombrie 2008, înregistrată în aceeași zi. Prin scrisoarea din 3 noiembrie 2008, înregistrată la 4 noiembrie 2008, Polonia a declarat că va transmite un plan de sine stătător pentru Șantierul naval Gdańsk. Prin scrisoarea din 4 noiembrie, înregistrată la 5 noiembrie 2008, autoritățile poloneze au transmis un proiect incomplet al planului de restructurare pentru Șantierul naval Gdańsk.

(38) La 6 noiembrie 2008 Comisia a adoptat o decizie negativă privind Șantierul naval Gdynia ([5]), în care a constatat că planul de restructurare elaborat de ISD Polska pentru Șantierul naval Gdynia și Șantierul naval Gdańsk este incompatibil cu normele privind ajutorul de stat.

(39) La 8 decembrie 2008, Polonia a transmis un plan de restructurare de sine stătător pentru Șantierul naval Gdańsk. Prin scrisoarea din 11 decembrie 2008, înregistrată în aceeași zi, au fost furnizate informații suplimentare.

(40) Prin scrisorile din 23 decembrie 2008, înregistrată la 12 ianuarie 2008, și 13 februarie 2009, înregistrată în aceeași zi, Comisia a solicitat informații suplimentare, care au fost furnizate de către Polonia prin scrisorile din 30 ianuarie și 20 februarie 2009, ambele înregistrate la data trimiterii.

(41) Comisia a solicitat clarificări suplimentare prin scrisoarea din 8 aprilie 2009, înregistrată în aceeași zi. Polonia a transmis informații suplimentare prin scrisorile din 16 și 28 aprilie 2009, ambele înregistrate la data trimiterii.

(42) La 8 mai 2009 Polonia a transmis un plan de restructurare revizuit pentru Șantierul naval Gdańsk. Planul a fost înregistrat în aceeași zi. Polonia a transmis clarificări suplimentare prin scrisorile din 21 mai 2009, 1 iunie 2009 și 5 iunie 2009, toate înregistrate la data trimiterii.

II. DESCRIEREA DETALIATĂ A AJUTORULUI

1. Întreprinderea în cauză

(43) Beneficiarul ajutorului este Stocznia Gdańsk S.A. („Șantierul naval Gdańsk"). Întreprinderea are sediul în regiunea Gdańsk-Gdynia-Sopot din nordul Poloniei.

(44) Printre activitățile Șantierului naval Gdańsk se numără construcția de nave și alte activități de construcții navale precum producția de părți de nave și piese din oțel pentru nave, precum și diferite servicii auxiliare.

(45) Șantierul naval Gdańsk a intrat în faliment în 1996, iar în 1998 activele acestuia au fost achiziționate de cel mai mare șantier naval din Polonia, Șantierul naval Gdynia, situat la aproximativ 20 km de Șantierul naval Gdańsk. Șantierul naval a fost redenumit Șantierul naval Gdańsk – Grupul șantierul naval Gdynia. De la această dată, Șantierul naval Gdynia a încheiat contracte, a achiziționat materiale și a pus la punct finanțarea pentru producția Șantierului naval Gdańsk. Deși Șantierul naval Gdańsk a devenit, în mare măsură, dependent de întreprinderea-mamă, în 2006 autoritățile poloneze au hotărât, în cadrul strategiei guvernamentale că șantierele navale ar trebui separate. În august 2006, majoritatea acțiunilor Șantierului naval Gdańsk au fost preluate de Agenția pentru Dezvoltare Industrială, deținută de stat, și filiala acesteia, Centrala Zaopatrzenia Hutnictwa, printr-o tranzacție datorie-capitaluri proprii. Tranzacția a separat Șantierul naval Gdańsk de Șantierul naval Gdynia.

(46) Având în vedere faptul că, în decembrie 2006, autoritățile poloneze s-au angajat să privatizeze Șantierul naval Gdańsk pentru a ameliora perspectivele sale de restabilire a viabilității, la 17 septembrie 2007 acestea au lansat procedura de licitație pentru subscrierea acțiunilor în capitalul recent majorat al Șantierului naval Gdańsk, prin intermediul hotărârii reuniunii generale extraordinare din 10 august 2007. ISD Polska, o filială a producătorului ucrainean de oțel Donbas, care este deja acționar minoritar al Șantierului naval Gdańsk, a transmis o ofertă fermă de achiziționare a noilor acțiuni în noiembrie 2007. Din luna ianuarie 2008, ISD Polska este acționarul majoritar al Șantierului naval Gdańsk. Din iunie 2008, ISD Polska deține 83,6 % din acțiuni, restul fiind deținute de Agenția pentru Dezvoltare Industrială. Capitalul social se ridică la 405 milioane PLN.

(47) Șantierul naval Gdańsk închiriază trei cale de lansare, cu o capacitate totală de aproximativ 160 000 CGT (potrivit cifrelor furnizate de întreprindere). Întreprinderea a produs în trecut în special nave container, nave de transport marfă vrac, secțiuni, blocuri și corpuri de navă pentru întreprinderea-mamă Șantierul naval Gdynia și pentru alte întreprinderi. În urma privatizării, în 2007 și 2008 șantierul naval s-a axat pe producerea de corpuri de navă pentru nave specializate mai mici și corpuri de navă semi-echipate. În plus, șantierul produce blocuri și secțiuni pentru alte șantiere și structuri din oțel pentru diferite industrii și întreprinderi de construcții.

(48) La sfârșitul anului 2006, șantierul naval avea 2 893 de angajați, dintre care 60 % erau direct implicați în procesul de producție. În 2008, forța de muncă s-a redus la 2 235, ceea ce înseamnă o scădere cu 23 %.

(49) Restructurarea Șantierului naval Gdańsk a început în 1998, imediat după declararea falimentului acestuia și după preluarea activelor de către Șantierul naval Gdynia. Conform informațiilor furnizate de autoritățile poloneze, Grupul șantierul naval Gdynia (din care Șantierul naval Gdańsk a făcut parte până în august 2006) a început să aibă primele dificultăți în 2002. De fapt, după falimentul din 1996, Șantierul naval Gdańsk a înregistrat pentru prima dată profit în prima jumătate a anului 2002, iar ulterior a început să înregistreze pierderi semnificative. Problemele grupului au afectat, bineînțeles, și Șantierul naval Gdańsk. Factorii care au contribuit la situația financiară dificilă au fost externi, cum ar

([5]) Decizia Comisiei C(2008) 6771 din 6 noiembrie 2008 în cauza C 17/2005, Ajutor de restructurare pentru Stocznia Gdynia, încă nepublicată.

fi concurența din Asia, aprecierea zlotului față de dolar, dificultățile legate de accesarea finanțării pentru nave ca urmare a problemelor întreprinderii Stocznia Szczecin Porta Holding S.A., precum și prăbușirea unui pod rulant pe Șantierul naval Gdynia, în timpul unei puternice furtuni care a avut loc în 1999. Alți factori au fost de natură internă. În încercarea de a-și completa registrul de comenzi, mai ales după creșterea potențialului de producție ca urmare a achiziționării, în 1998, a Șantierului naval din Gdańsk, Șantierul naval Gdynia a luat o serie de decizii de administrare care s-au dovedit a fi problematice. Șantierul naval Gdynia și-a asumat riscuri legate de proiectare, tehnologice, financiare și comerciale (produse noi, prototipuri, precum și construcția unor nave noi pentru șantier generatoare de pierderi cum ar fi nave mici de transport marfă vrac, nave de transport substanțe chimice, nave Ro/Lo, nave tanc pentru transportul gazelor, nave container pentru marfa vrac și nave de transport mărfuri generale). De asemenea, procentajul cu care șantierul naval și-a redus costurile de exploatare a fost nesatisfăcător.

(50) Dificultățile financiare ale grupului au condus la acumularea datoriilor în îndeplinirea obligațiilor de drept public și civil și în plata salariilor, insuficiența materialelor, reduceri ale producției, creșterea costurilor (consumul de forță de muncă, penalizări) și întârzieri în finalizarea contractelor.

(51) Au fost puse la dispoziție următoarele informații privind funcționarea șantierului naval:

Tabelul 1

Funcționarea Șantierului naval Gdańsk

(în milioane PLN)

	1999	2000	2001	2002	2003	2005	2006	2007	2008
Cifra de afaceri	153	212	251	168	98	185,6	221	308	248
Rezultat de exploatare (1999-2003); Rezultat net (2005-2008).	– 32	– 49	– 38	– 14 (*)	– 47	– 100	– 71	– 237	– 17

(*) Prima jumătate a anului 2002 a constituit un progres pentru șantier (care se afla în restructurare începând cu 1998), întrucât acesta a obținut pentru prima dată profit la jumătatea anului. Cu toate acestea, rezultatul global pentru anul 2002 a rămas negativ.

2. **Decizia de inițiere a procedurilor în temeiul articolului 88 alineatul (2) din Tratatul CE**

(52) În decizia sa de inițiere a procedurii oficiale de investigare, Comisia a decis că un număr de măsuri prezentate în anexa I partea A la decizie fuseseră acordate în favoarea Șantierului naval Gdańsk înainte de 1 mai 2004 și nu erau aplicabile după aderare, în sensul anexei IV punctul 3 din tratatul de aderare, drept pentru care acestea nu puteau fi examinate în temeiul procedurii prevăzute la articolul 88 alineatul (2) din Tratatul CE. Prin urmare, măsurile în cauză nu sunt incluse în prezenta decizie. Totuși, acestea au trebuit luate în considerare în evaluarea compatibilității cu piața comună a măsurilor acordate după aderare.

(53) Comisia a indicat, de asemenea, că unele dintre măsurile în favoarea Șantierului naval Gdańsk reprezentau ajutor nou, deoarece fuseseră acordate după aderarea Poloniei la UE la 1 mai 2004 sau nu fuseseră încă acordate la momentul deciziei. Comisia a enumerat măsurile în cauză într-o listă din anexa II partea B din decizie.

(54) În esență, Comisia a argumentat faptul că nu fusese luată o decizie obligatorie din punct de vedere juridic, înainte de aderarea Poloniei, cu privire la măsurile enumerate în anexa II partea B din decizie, deși a recunoscut că fuseseră parcurse unele etape preliminare în vederea luării unei asemenea decizii obligatorii din punct de vedere juridic.

(55) Referitor la restructurarea datoriei publice, în conformitate cu procedura în temeiul capitolului 5a în conformitate cu Legea din 30 octombrie 2002 privind ajutorul de stat (pentru întreprinderile cu o importanță semnificativă pe piața muncii), cu modificările și completările ulterioare ([6]), (măsurile 10-16 din anexa II partea B din decizie), Comisia a concluzionat că decizia de restructurare adoptată de președintele Agenției pentru Dezvoltare Industrială, agenția guvernamentală care răspunde de procedura de administrare în temeiul capitolului 5a, ar constitui o decizie obligatorie din punct de vedere juridic de acordare a ajutorului. Totuși, în acest caz, înainte de aderare nu a fost adoptată nicio astfel de decizie de restructurare ([7]). Decizia adoptată de președintele Agenției pentru Dezvoltare Industrială la 30 aprilie 2004 pentru aprobarea planului de restructurare privind Șantierul Gdańsk din martie 2004 nu îndeplinea cerințele procedurale și de fond pentru a fi considerată drept decizie de restructurare și, prin urmare, nu a constituit o decizie obligatorie din punct de vedere juridic de acordare a ajutorului.

(56) Comisia a acceptat explicația Poloniei potrivit căreia dobânda acumulată din datoriile la bugetul de stat ar fi anulată automat împreună cu principalul, având în vedere natura ancilară a acesteia, fără a fi necesară adoptarea unei decizii separate.

([6]) Temeiul juridic este descris în detaliu în decizia de inițiere a procedurii oficiale de investigare, partea 3.2.

([7]) Decizia de restructurare a Șantierului naval Gdańsk a fost emisă, de fapt, la 30 decembrie 2004.

(57) Comisia nu a găsit nicio dovadă a deciziilor obligatorii din punct de vedere juridic privind o serie de măsuri, enumerate drept măsurile 17-22 în anexa II partea B din decizie. Măsurile în cauză au vizat restructurarea datoriilor la bugetul de stat pe baza altor acte juridice decât legea sus-menționată din 30 octombrie 2002. În ceea ce privește garanția enumerată ca măsura 23 în anexa II partea B din decizie, Comisia a răspuns în special la principalul argument al Poloniei, și anume că măsura fusese inclusă în planul de restructurare din martie 2004 pentru Șantierul naval Gdańsk, care fusese aprobat de Consiliul de supraveghere al șantierului naval, din care făceau parte și reprezentanți ai trezoreriei.

(58) Comisia a constatat în special că, în măsura în care acționarii nu au luat măsurile necesare în acest sens, Consiliul de supraveghere nu fusese autorizat să adopte decizii cu consecințe financiare pentru acționari. De asemenea, Comisia a constatat că, chiar dacă se presupunea că respectivul Consiliu de supraveghere avea dreptul să ia asemenea decizii pentru și în numele acționarilor, nu este încă clar dacă o asemenea decizie ar crea o obligație pozitivă din partea trezoreriei de a acorda ajutorul de stat, întrucât nu este, în general, posibil să se asimileze măsurile luate de stat în calitate de participant pe piață cu măsurile luate de stat pentru atingerea diferitelor obiective publice.

(59) Comisia a subliniat, de asemenea, că măsurile 24 și 25 din anexa II partea B din decizie (anularea datoriei și infuzia de capital) fuseseră notificate ca alternative, având în vedere faptul că Șantierul naval Gdynia nu putea efectua infuzia de capital planificată pentru Șantierul naval Gdańsk; prin urmare, reieșea clar că măsurile nu fuseseră acordate înainte de aderare și că reprezentau ajutor nou planificat.

(60) De asemenea, Comisia a subliniat că Grupul șantierul naval Gdynia beneficiase de garanții de producție acordate de Corporația pentru Asigurarea Creditelor de Export, agenția poloneză de credite de export. Comisia și-a exprimat îndoielile cu privire la natura comercială a garanțiilor, întrucât acestea fuseseră acordate în cadrul activităților necomerciale ale Corporației pentru Asigurarea Creditelor de Export (cu garanții ale trezoreriei). Având în vedere că grupul avea dificultăți financiare, Comisia s-a îndoit de faptul că primele percepute au reflectat în mod corespunzător riscul asumat și că garanțiile solicitate de Corporația pentru Asigurarea Creditelor de Export au fost suficiente.

(61) După ce a descoperit că unele dintre măsurile în favoarea Șantierului naval Gdańsk reprezentau ajutor nou, Comisia și-a exprimat suspiciunea cu privire la îndeplinirea vreuneia dintre condițiile necesare pentru aprobarea ajutorului ca ajutor de restructurare.

3. **Observațiile părților interesate**

(a) Observațiile prezentate de Grupul șantierul naval Gdynia

(62) Comisia subliniază faptul că Șantierul naval Gdańsk însuși nu a prezentat observații privind decizia de inițiere a procedurii oficiale de investigare. Cu toate acestea, observațiile transmise de întreprinderea-mamă au vizat, de asemenea, concluziile Comisiei legate de competența acesteia cu privire la măsurile prezentate în lista din anexa II partea B din decizie, precum și suspiciunile Comisiei privind compatibilitatea cu piața comună a ajutorului în cauză.

(63) Referitor la restructurarea datoriei publice în temeiul procedurii din capitolul 5a, Grupul șantierul naval Gdynia a argumentat că ajutorul a fost acordat printr-o decizie de restructurare adoptată de președintele Agenției pentru Dezvoltare Industrială. Grupul șantierul naval Gdynia a susținut însă în continuare, la fel ca Polonia în faza inițială a investigației Comisiei, că decizia privind Șantierul naval Gdańsk a fost adoptată de președintele Agenției pentru Dezvoltare Industrială înainte de aderare, la 30 aprilie 2004.

(64) Grupul șantierul naval Gdynia a argumentat că acordul tuturor creditorilor publici individuali privind restructurarea, în temeiul procedurii din capitolul 5a, a fost cel care a constituit acordarea ajutorului înainte de aderare ([8]).

(65) Contrar declarațiilor făcute de Polonia în prima fază a investigației Comisiei, Grupul șantierul naval Gdynia a argumentat că, după data de 30 iunie 2003, nu se acumulase nicio dobândă pentru cazuri de neplată a datoriilor la bugetul de stat restructurate în temeiul capitolului 5a.

(66) De asemenea, Grupul șantierul naval Gdynia a prezentat observații asupra altor aspecte ale deciziei. În special, acesta a declarat că garanțiile de producție oferite șantierului de Corporația pentru Asigurarea Creditelor de Export nu au reprezentat ajutor de stat. Grupul șantierul naval Gdynia a argumentat că sistemul de garanții al Corporației pentru Asigurarea Creditelor de Export este un sistem de auto-finanțare în care, pe termen lung, primele încasate depășesc riscurile acoperite și sumele plătite în realitate. Grupul șantierul naval Gdynia a descris condițiile în care Corporația pentru Asigurarea Creditelor de Export emite astfel de garanții (primele și tipul garanției solicitate).

([8]) Pentru detalii, a se vedea considerentul 67 din decizia Comisiei de inițiere a procedurii oficiale de investigare.

(67) Referitor la cerința conform căreia ajutorul trebuie să se limiteze la nivelul minim necesar, beneficiarul a argumentat că valoarea ajutorului s-a limitat strict la nivelul minim și că ar fi justificată acordarea unui ajutor suplimentar, dacă acesta ar fi disponibil. De asemenea, Grupul șantierul naval Gdynia a sugerat că, chiar dacă Comisia ar defini cu strictețe costurile de restructurare (și anume fără a include costurile de funcționare a șantierului), componenta de finanțare a acestor costuri exclusiv ajutorul de stat ar rămâne de ordinul a 30 %, respectând astfel Orientările privind restructurarea din 1999 ([9]).

(68) Grupul șantierul naval Gdynia a argumentat, de asemenea, că ajutorul de stat în favoarea grupului nu afectează concurența din Europa, susținând că adevărata amenințare în ceea ce privește concurența, pentru șantierele navale europene, provine din Orientul Îndepărtat. Beneficiarul a confirmat că nave container erau, de asemenea, construite pe alte șantiere navale europene, mai ales în Germania, dar a susținut că navele respective erau diferite din punct de vedere al modelului și al specificațiilor tehnice.

(b) Observațiile prezentate de alte părți interesate

(69) Danemarca și asociația *Danish Maritime* au susținut eforturile Comisiei de a asigura că ajutorul de stat este acordat în conformitate cu normele aplicabile. S-a subliniat faptul că, urmare a situației de concurență de pe piața mondială a construcțiilor navale, o serie de șantiere navale daneze au fost închise sau au dat faliment fără a beneficia de vreun ajutor de stat. De asemenea, s-a confirmat faptul că gama de produse a șantierelor daneze era asemănătoare cu cea a șantierelor poloneze, rezultatul fiind faptul că șantierele daneze ar putea fi afectate de o concurență neloială. De asemenea, Danemarca a solicitat Comisiei să ceară Șantierului naval Gdańsk să-și reducă capacitatea, astfel încât ajutorul de stat să nu fie folosit pentru creșterea capacității în exces în întreaga lume.

(70) Ray Car Carriers, în calitate de cel mai important client al Grupului șantierul naval Gdynia și de acționar minoritar al întreprinderii-mamă a Șantierului naval Gdańsk, a subliniat importanța grupului pentru propriile sale operațiuni, având în vedere contractele aflate în curs de derulare încheiate cu șantierul.

(71) Sindicatul Solidaritatea a subliniat situația în declin a șantierului, precizând faptul că era necesară o restructurare rapidă. Sindicatul a descris unele dintre măsurile de restructurare luate deja pe șantier și și-a exprimat încrederea că, având în vedere tehnologia și forța de muncă de care dispune, acesta s-ar putea alătura șantierelor navale europene profitabile. Ajutorul de stat era, prin urmare, necesar pentru punerea în aplicare a planului de restructurare.

([9]) Beneficiarul declară că se aplică Orientările comunitare din 1999 privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea societăților cu probleme (JO C 288, 9.10.1999, p. 2).

(72) Forum Okrętowe, asociația poloneză a întreprinderilor din industria construcțiilor navale, a explicat motivele dificultăților înregistrate de șantier și și-a exprimat sprijinul pentru procesul de restructurare și pentru utilizarea ajutorului de stat în acest scop.

(c) Observațiile Poloniei

(73) Asemenea Grupului șantierul naval Gdynia, Polonia a prezentat observații asupra aspectelor legate atât de competența Comisiei, cât și de compatibilitatea ajutorului cu piața comună.

(74) Referitor la restructurarea datoriei publice în temeiul capitolului 5a, Polonia nu a oferit argumente suplimentare. Totuși, în răspunsul său la observațiile Grupului șantierul naval Gdynia, Polonia și-a exprimat dezacordul cu privire la interpretarea dată legislației poloneze de acesta din urmă.

(75) Referitor la măsurile indicate în anexa II partea B din decizie, Polonia nu a respins concluziile Comisiei din decizia de inițiere a procedurii oficiale de investigare.

(76) În ceea ce privește compatibilitatea noului ajutor cu piața comună, Polonia a declarat că planul de restructurare din martie 2004 reprezenta o bază economică sănătoasă pentru procesul de restructurare a șantierului. În timp ce a confirmat că procesul de restructurare s-a derulat cu resurse financiare limitate, Polonia a susținut că acesta a îmbunătățit deja situația financiară a șantierului. De asemenea, autoritățile poloneze au prezentat o scurtă descriere a măsurilor de restructurare, stabilite în planul de restructurare din martie 2004, pentru a demonstra că restructurarea nu avea doar scop financiar. Autoritățile au apărat măsurile compensatorii propuse în planul de restructurare din martie 2004 și puse în aplicare în cadrul Grupului șantierul naval Gdynia. Referitor la cerința prin care ajutorul trebuie să se limiteze la un nivel minim necesar, Polonia a declarat că ajutorul nu a fost utilizat în alte scopuri în afara restructurării și a susținut că intensitatea ajutorului era de 31 %, reprezentând ajutorul ca procent din costurile de restructurare totale, inclusiv costurile de exploatare. Polonia a argumentat că infuzia de capital planificată de la Șantierul naval Gdynia la Șantierul naval Gdańsk, renegocierea prețurilor contractuale, împreună cu profiturile acumulate și fluxul de numerar pozitiv generate de șantier în viitor ar trebui considerate drept „contribuție proprie”.

(77) Autoritățile poloneze au descris în detaliu modul în care funcționa sistemul de garanții al Corporației pentru Asigurarea Creditelor de Export și a argumentat că garanțiile au fost acordate în condițiile pieței, nereprezentând, prin urmare, ajutor de stat.

4. **Descrierea cronologică a evenimentelor decisive care au urmat deciziei Comisiei de inițiere a procedurii oficiale de investigare**

(78) Investigația Comisiei și evenimentele care au avut loc pe parcursul acesteia sunt prezentate mai jos, pe scurt.

(79) Ca răspuns la decizia Comisiei de inițiere a procedurii oficiale de investigare, autoritățile poloneze au prezentat, în toamna anului 2005, explicații de două tipuri: în primul rând, punerea sub semnul îndoielii a competenței Comisiei de a acționa în privința măsurilor identificate în decizia sa ca ajutor nou și, în al doilea rând, argumentarea faptului că măsurile ar fi compatibile cu piața comună ca ajutor de restructurare, chiar dacă ar reprezenta ajutor nou. Reacția Grupului șantierul naval Gdynia față de decizia Comisiei a fost asemănătoare. Ambele sunt descrise în continuare.

(80) În susținerea argumentării sale privind compatibilitatea ajutorului, Polonia a făcut trimitere la planul din 2004 pentru restructurarea Șantierului naval Gdańsk, transmis Comisiei în octombrie 2004, în legătură cu care Comisia a inițiat procedura oficială de investigare, ca urmare a suspiciunilor legate de credibilitatea și soliditatea acestuia. Totuși, Comisia a analizat cu atenție planul de restructurare din 2004 și a cerut sprijinul unui consultant extern. Comisia a concluzionat că planul de restructurare din 2004 nu îndeplinea niciuna dintre condițiile necesare pentru aprobarea ajutorului de restructurare stabilite de orientările relevante. La reuniunea din 22 februarie 2006, Comisia a explicat autorităților poloneze principalele sale preocupări. Comisia a subliniat punctele slabe principale ale planului de restructurare din 2004: nivelul redus al investițiilor, nivelul redus al productivității planificate, costuri de producție ridicate, în special cheltuielile de regie, și insuficienta consolidare a propriei baze de capital a șantierului. Ajutorul oferit șantierului trebuie privit ca ajutor de exploatare menit să susțină restructurarea datoriilor și funcționarea neîntreruptă a șantierului.

(81) În decembrie 2005, Comisia a aflat, din surse publice ([10]), că întreprinderea Korporacja Polskie Stocznia (denumită, în continuare, „KPS"), un grup de capital în proprietate publică, fusese creată în scopul integrării celor trei șantiere navale majore din Polonia, și anume cele din Gdynia, Gdańsk și, respectiv, Szczecin, sub o singură umbrelă (acțiune denumită, în continuare, „planul de consolidare"). Principalul rol al KPS era acela de a finanța producția șantierelor navale. În niciuna dintre etapele procedurii, Polonia nu a informat Comisia cu privire la planul de consolidare, nici înainte, nici după decizia de inițiere a procedurii oficiale de investigare.

(82) În același timp, Comisia a aflat din presă despre discuțiile în derulare privind vânzarea șantierelor navale din Gdynia și Gdańsk către investitori strategici și privind separarea celor două întreprinderi, care, până la momentul respectiv, funcționaseră ca parte din același grup. Prin scrisoarea din 13 ianuarie 2006, Comisia a solicitat guvernului polonez să-și detalieze strategia reală referitoare la Grupul șantierul naval Gdynia.

(83) Polonia a explicat, prin scrisoarea din 20 februarie 2006, că un plan de consolidare fusese, într-adevăr, prevăzut anterior, dar că se renunțase la acesta și că o nouă strategie de restructurare a sectorului de construcții navale din Polonia ar urma să fie adoptată în scurt timp.

(84) La reuniunea din 22 februarie 2006 și prin scrisoarea din 13 martie 2006, autoritățile poloneze au informat Comisia că planul de restructurare din 2004 pentru Șantierul naval Gdańsk era depășit și trebuia modificat. Autoritățile poloneze s-au angajat să transmită, până în luna iunie 2006, planul de restructurare modificat. De asemenea, autoritățile poloneze au prezentat principalele caracteristici ale noii strategii de restructurare pentru sectorul construcțiilor navale din Polonia. În primul rând, Șantierul naval Gdańsk urma să fie separat de Grupul șantierul naval Gdynia cât de curând posibil. În al doilea rând, guvernul urma să aprobe o infuzie de capital privat în Șantierul naval din Gdańsk, având ca obiectiv pe termen lung privatizarea integrală a șantierului.

(85) Comisia a primit primul proiect al planului de restructurare din 2006 la 9 iunie 2006. După ce a vizitat șantierul și a primit avizul unui consultant extern, Comisia și-a exprimat preocuparea serioasă privind proiectul în cursul unei vizite pe șantier, care a avut loc la 14 iunie 2006, dar și în scris, la 17 iulie 2006, subliniind faptul că planul de restructurare nu părea să fie realizabil și să poată restabili viabilitatea pe termen lung a șantierului fără denaturarea necorespunzătoare a concurenței. Comisia a subliniat că strategia de restructurare nu părea să se bazeze pe o analiză corespunzătoare a profitabilității diferitelor activități din trecut ale șantierului, ci presupunea în schimb o extindere considerabilă a activității de construcții de nave, că nu exista o perspectivă reală de finanțare a restructurării din resurse care nu implică ajutor de stat și că, în cele din urmă, având în vedere natura expansionistă a acestuia, planul nu îndeplinea în mod clar cerința privind măsurile compensatorii. Referitor la sprijinul neîntrerupt reprezentat de garanțiile de finanțare a navelor, furnizate de o agenție guvernamentală, Corporația pentru Asigurarea Creditelor de Export, Comisia a avertizat șantierul și autoritățile poloneze că astfel de garanții reprezentau ajutor de stat.

(86) În ciuda acestor avertismente, planul de restructurare din 2006 a fost transmis, în cele din urmă, de către Polonia în septembrie 2006, cu o întârziere de două luni, dar fără a conține diferențe prea mari față de primul proiect.

([10]) Procesele-verbale ale Consiliului de miniștri, din 25 ianuarie 2005 și 5 octombrie 2005, publicate pe pagina web.

(87) În august 2006, majoritatea acțiunilor Șantierului naval Gdańsk au fost preluate de ARP și filiala acesteia, Centrala Zaopatrzenia Hutnictwa, printr-o tranzacție datorie-capitaluri proprii (acțiunile Șantierului naval în Șantierul naval Gdańsk au servit drept garanție pentru un împrumut acordat de ARP Șantierului naval Gdynia, o parte a acestuia putând fi plătită în iunie 2006). Ca urmare, Șantierul naval Gdańsk s-a separat de Grupul șantierul naval Gdynia.

(88) La reuniunea din 7 decembrie 2006 și prin scrisoarea din 29 ianuarie 2007, Comisia a indicat autorităților poloneze că o analiză preliminară concluzionase că planul de restructurare din 2006 pentru Șantierul naval Gdańsk nu respecta niciuna dintre condițiile pentru aprobarea ajutorului de restructurare în conformitate cu orientările în vigoare.

(89) Autoritățile poloneze au anunțat, în cadrul reuniunii, că intenționau să privatizeze Șantierul naval Gdańsk. Polonia a arătat că procesul de privatizare urma să fie finalizat până în iunie 2008. Prin scrisoarea din 28 februarie 2007, Polonia s-a angajat să privatizeze Șantierul naval Gdańsk până la sfârșitul anului 2007. În așteptarea întocmirii documentelor de privatizare, Polonia a solicitat Comisiei să emită o declarație privind măsurile compensatorii necesare pentru Șantierul naval Gdańsk, astfel încât investitorii potențiali să poată primi informațiile corecte.

(90) În lunile următoare, conducerea Șantierului naval Gdańsk a organizat discuții cu diferiți investitori potențiali, în vederea identificării unui investitor strategic pentru șantier care ar achiziționa acțiunile nou emise în întreprindere, asigurând astfel fondurile necesare pentru procesul de restructurare și preluând controlul asupra întreprinderii.

(91) În același timp, ca urmare a unui acord stabilit cu autoritățile poloneze în decembrie 2006, Comisia s-a implicat în discuții intensive cu autoritățile poloneze și cu Șantierul naval Gdańsk, în vederea stabilirii măsurilor compensatorii necesare. Prin scrisoarea din 28 februarie 2007, Polonia s-a angajat să închidă o cală de lansare din Șantierul naval Gdańsk după finalizarea comenzilor neonorate, adică în ianuarie 2010.

(92) Comisia a cerut Șantierului naval Gdańsk să-i pună la dispoziție informații pentru a stabili dacă propunerea respectivă constituia o măsură compensatorie autentică. Întrucât informațiile transmise nu au fost complete și nu au dovedit că măsurile compensatorii propuse de Polonia pentru șantier erau suficiente, la 19 iulie 2007 Comisia a adoptat o decizie în temeiul articolului 10 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 659/1999, impunând Poloniei să transmită informațiile necesare pentru soluționarea problemei măsurilor compensatorii de la Șantierul naval Gdańsk.

(93) Autoritățile poloneze au răspuns prin scrisoarea din 20 august 2007, susținând că închiderea mai multor cale de lansare nu constituia o opțiune, întrucât aceasta ar conduce la imposibilitatea restabilirii viabilității pe termen lung a șantierului. Cu toate acestea, studiul transmis în sprijinul acestei poziții se baza pe presupunerea că nicio măsură de restructurare sau ajustare nu va fi pusă în aplicare după închiderea calelor de lansare. Transmiterea Poloniei a sugerat, de asemenea, că viitorul proprietar al șantierului ar putea avea în vedere achiziționarea unei noi facilități de lansare, întrucât calele de lansare utilizate de șantier până atunci fuseseră închiriate de la terți. Prin urmare, prin scrisoarea din 3 octombrie 2007, Comisia a subliniat că problema măsurilor compensatorii necesare rămânea nesoluționată și că Polonia ar trebui să informeze în mod corespunzător eventualii investitori interesați de achiziționarea Șantierului naval Gdańsk cu privire la ajutorul de stat pe care îl primise după aderarea Poloniei la Uniunea Europeană și cu privire la necesitatea de a întocmi un plan credibil de restructurare bazat pe adoptarea de măsuri compensatorii autentice. De asemenea, autoritățile poloneze au propus ca domeniul de aplicare și metoda de punere în aplicare a măsurilor compensatorii necesare să fie stabilite împreună cu noul proprietar al șantierului.

(94) În septembrie 2007, autoritățile poloneze au lansat procedura de licitație pentru subscrierea acțiunilor în capitalul recent majorat al Șantierului naval Gdańsk, în conformitate cu hotărârea reuniunii generale extraordinare din 10 august 2007. ISD Polska, o filială a producătorului ucrainean de oțel Donbas și deja acționar minoritar al Șantierului naval Gdańsk, a transmis o ofertă fermă de achiziționare a noilor acțiuni în noiembrie 2007. Acțiunile nou subscrise au fost înregistrate de instanța competentă în ianuarie 2008. ISD Polska a achiziționat, de asemenea, majoritatea acțiunilor existente ale Șantierului naval Gdańsk de la Șantierul naval Gdynia, Agenția pentru Dezvoltare Industrială și filiala acesteia, Cenzin. Începând cu ianuarie 2008, ISD Polska deținea 79 % din acțiunile Șantierului naval Gdańsk. În aprilie 2008, întreprinderea-mamă a ISD Polska a înființat o nouă filială: ISD Stocznia. Ulterior, acțiunile Șantierului naval Gdańsk au fost transferate de la ISD Polska la ISD Stocznia, care a devenit proprietarul oficial al Șantierului naval Gdańsk.

(95) La 24 ianuarie 2008, a avut loc prima reuniune dintre autoritățile poloneze, Comisie și noul proprietar majoritar al Șantierului naval Gdańsk, ISD Polska. Au fost inițiate discuții tehnice intensive privind planurile proprietarului majoritar de a restructura șantierul naval. La 11 februarie și 18 martie 2008 au avut loc reuniuni suplimentare între autoritățile poloneze, reprezentanții ISD Polska și ai Comisiei.

(96) Ca răspuns la solicitările de informații ale Comisiei, Polonia a transmis o serie de documente care prezentau, fără detalii, strategii alternative pentru ISD Polska în ceea ce privește investigația referitoare la ajutorul de stat.

(97) În primul rând, Comisia a primit o sinteză în care se subliniau o serie de caracteristici ale strategiei de restructurare a ISD Polska privind șantierul bazată pe ipoteza că ajutorul de stat (20 de milioane EUR în opinia ISD Polska) ar fi rambursat. Se presupune că aceasta a fost baza deciziei ISD Polska de achiziționare a șantierului. ISD Polska a indicat ulterior, cu ocazia unei reuniuni la 18 martie 2008, că nu mai avea în vedere această alternativă, întrucât ajutorul de stat recuperabil era mai ridicat decât estimase inițial ISD Polska.

(98) În al doilea rând, Comisia a primit un proiect al planului de afaceri care prevede ca restructurarea să se desfășoare în conformitate cu orientările. În cadrul acestui scenariu, activitatea șantierului s-ar diversifica în trei: construcția de nave ca activitate principală, producția de centrale eoliene și producția de structuri din oțel. În ceea ce privește capacitatea șantierului, planul prevedea desfășurarea de activități pe cele trei cale de lansare existente până în 2012; începând cu 2013, acestea ar urma să fie înlocuite de un nou doc plutitor. Proiectul planului de afaceri prevedea investiții în valoare de 183 milioane EUR.

(99) În al treilea rând, Comisia a primit o analiză concisă din partea ISD Polska, prin care se dorea să se demonstreze că închiderea imediată a două cale de lansare și limitarea producției începând cu 2013 ar împiedica restabilirea viabilității șantierului.

(100) Niciunul dintre documentele menționate anterior, prezentate de autoritățile poloneze în urma privatizării, nu poate fi considerat drept un plan de restructurare cuprinzător și coerent, astfel cum prevăd orientările.

(101) Prin scrisoarea din 22 aprilie 2008, Comisia a solicitat din nou Poloniei să transmită un proiect al planului de restructurare cuprinzătoare a șantierului. Întrucât informațiile furnizate au fost considerate insuficiente, la 23 mai 2008 Comisia a adoptat o decizie [11] în temeiul articolului 10 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 659/1999 impunând Poloniei să furnizeze toate documentele, informațiile și datele necesare pentru a evalua dacă și când Șantierul naval Gdańsk își va restabili viabilitatea, dacă vor fi puse în aplicare măsuri compensatorii suficiente, dacă ajutorul de stat se va limita la minimul necesar și care va fi contribuția proprie care nu conține ajutor de stat în conformitate cu orientările, pentru a evalua astfel dacă ajutorul pentru restructurare acordat Șantierului naval Gdańsk este compatibil cu piața comună. Termenul de transmitere a informațiilor solicitate a fost 26 iunie 2008.

(102) În cadrul unei reuniuni care a avut loc la 10 iunie 2008, a reieșit faptul că autoritățile poloneze participau la discuții intense cu ISD Polska și șantierul naval Gdańsk privind eventuala achiziționare a Șantierului naval Gdynia și o fuziune între cele două șantiere. Polonia a propus măsuri compensatorii care urmau a fi puse în aplicare în noul șantier fuzionat și a arătat că noul investitor solicitase un ajutor de stat suplimentar, ca o condiție pentru a participa la privatizarea Șantierului naval Gdynia. De asemenea, Polonia a informat Comisia că ISD Polska pregătea un plan de restructurare comun pentru ambele șantiere, care urma să fie transmis Comisiei până la 26 iunie 2008 ca urmare a ordinului de furnizare a informațiilor menționat anterior.

(103) La cererea autorităților poloneze, Comisia a informat Polonia și ISD Polska, la reuniunea din 10 iunie 2008 și, din nou, la reuniunea din 13 iunie 2008, că trebuie îndeplinite anumite condiții cadru în cazul în care ISD Polska ar urma să achiziționeze Șantierul naval Gdynia cu intenția de a-l administra împreună cu cel din Gdańsk. Condițiile cadru constau în cerința ca ISD Polska să prezinte un plan de restructurare comun pentru ambele șantiere, până la 26 iunie 2008, să contribuie semnificativ la costurile de restructurare și să adopte măsuri compensatorii autentice, în conformitate cu orientările relevante. Comisia a declarat că propunerea întreprinderii ISD Polska privind contribuția la costurile de restructurare era insuficientă, ținându-se cont de valoarea ajutorului de stat pe care șantierul îl primise în trecut și de ajutorul suplimentar pe care ISD Polska îl solicitase în legătură cu privatizarea.

(104) La 26 iunie 2008, Comisia a primit un proiect al planului de restructurare din iunie 2008 întocmit de ISD Polska, intitulat „Planul de restructurare a noului șantier naval Gdańsk-Gdynia”, prezentând o strategie comună de restructurare pentru șantierele navale din Gdańsk și Gdynia [denumit în continuare „planul comun de restructurare (ISD)”].

(105) La 12 septembrie 2008, Polonia a prezentat „Planul final de restructurare a noului Șantier naval Gdańsk-Gdynia” întocmit de ISD Polska (denumit în continuare „planul comun de restructurare din 12 septembrie”), care este, în fond, o versiune actualizată a planului comun de restructurare din 26 iunie 2008.

(106) La 6 noiembrie 2008, Comisia a finalizat investigația privind ajutorul pentru restructurare acordat Șantierului naval Gdynia, constatând că ajutorul pentru șantier este incompatibil cu piața comună și dispunând recuperarea acestuia [12]. În decizia sa, Comisia a respins planul comun de restructurare din 12 septembrie, întrucât nu

[11] Decizia Comisiei din 23 mai 2008 [C(2008) 2277].

[12] Decizia Comisiei C(2008) 6771 din 6 noiembrie 2008 în cauza C 17/05 Ajutor de restructurare în favoarea Stocznia Gdynia, încă nepublicată.

s-a demonstrat că planul va restabili viabilitatea pe termen lung a celor două șantiere care funcționează în cadrul unui singur grup, că ajutorul se va limita la minimul necesar și că se vor prevedea măsuri de limitare a denaturării concurenței produse de ajutor.

(107) În noiembrie 2008, Comisia a primit un proiect de plan de restructurare de sine stătător pentru Șantierul naval Gdańsk, întocmit de ISD Polska. În urma unei corespondențe intense între Comisie, autoritățile poloneze și ISD Polska, la 8 mai 2009 Comisia a primit planul final de restructurare a Șantierului naval Gdańsk, intitulat „Plan de restructurare a Șantierului naval Gdańsk. Versiune revizuită a planului din 5 decembrie 2008", din data de 7 mai 2009 (denumit în continuare „planul de restructurare din 2009").

5. **Planul de restructurare din 2009**

(108) Planul de restructurare din 2009 reamintește nereușita planului de restructurare din 2006 de a restabili viabilitatea șantierului și identifică motivele dificultăților financiare actuale ale șantierului. Acesta subliniază eșecul de a privatiza șantierul în 2006 și de a majora capitalul acestuia la niveluri care să permită restructurarea. Planul identifică factori macroeconomici precum aprecierea zlotului polonez în raport cu dolarul american, creșterea prețurilor la oțel și factori interni precum diminuarea forței calificate de muncă de pe șantier, gradul ridicat de absenteism, slaba organizare și productivitatea scăzută.

(a) Strategia de vânzare

(109) Planul se bazează pe ipoteza că șantierul își va diversifica activitățile. Se presupune că întreprinderea va prelucra aproximativ [… peste 100] (*) de mii de tone de oțel pe an: [… aproximativ 15 %] tone pentru construcția de nave, [… aproximativ 40 %] tone pentru producția de turnuri eoliene și [… aproximativ 45 %] tone pentru producția de structuri din oțel.

(110) În ceea ce privește activitatea de construcții navale, ISD Polska va viza segmentul de piață al corpurilor de navă semi-echipate ale navelor specializate *off-shore* și ale navelor seismice.

(111) Analiza pieței se bazează pe o comparație cu producția altor șantiere navale europene și cu experiența Șantierului naval Gdańsk. Conform planului, șantierul se va concentra asupra producerii de nave *off-shore* și seismice în calitate de subcontractant al altor șantiere. Planul de restructurare din 2009 descrie experiența anterioară a Șantierului naval Gdańsk în construcția de corpuri de navă pentru nave *off-shore* și explică faptul că șantierul are comenzi pentru nave de acest tip.

(112) Potrivit portofoliului de producție planificat, în fiecare an urmează a fi produse până la […] corpuri de nave/nave. Șantierul intenționează să încheie acorduri de cooperare pe termen lung cu șantiere navale care se specializează în segmentul navelor *off-shore* și să construiască piese ale navelor complete pentru șantierele respective.

(113) În ceea ce privește activitatea care nu este legată de construcția de nave, ISD Polska intenționează să înceapă producția de turnuri eoliene și structuri din oțel. Conform planului, producția de turnuri eoliene urmează să înceapă în 2012 cu […] turnuri eoliene, crescând la […] turnuri eoliene în anul 2015 (cu înălțimea de 80 metri).

(114) Planul prevede că producția a diferite structuri din oțel (de exemplu, brațe de macara, prefabricate, structuri de depozitare, structuri din oțel pentru construcții civile) va crește de la [… peste 10 000] de tone în 2008 la [… peste 50 000] de tone în 2013 ([13]).

(115) Planul de restructurare descrie expertiza ISD Polska (sau a altor întreprinderi care fac parte din grupul Donbas) în domeniul structurilor din oțel. Se prevede ca o anumită parte a producției să fie transferată de la Huta Częstochowa la Șantierul naval Gdańsk. Planul sintetizează rezultatele unui studiu de piață efectuat de un consultant independent în pregătirea dezvoltării segmentului structurilor din oțel din Șantierul naval Gdańsk după pătrunderea ISD Polska, la începutul lui 2007. Studiul prevede creșterea segmentului structurilor din oțel în Europa și în special în Polonia (de exemplu dezvoltarea infrastructurii prin intermediul fondurilor structurale). În plan se explică faptul că Șantierul naval Gdańsk are potențialul de a desfășura activități în domeniul structurilor din oțel, avându-se în vedere creșterea anticipată pe piața structurilor din oțel, buna amplasare a șantierului la malul mării, care permite un transport ieftin, și experiența dobândită de ISD Polska Group.

(116) ISD Polska a început producția de structuri din oțel pe Șantierul naval Gdańsk imediat după preluarea șantierului. În 2008, șantierul a comercializat aproximativ [… peste 10] mii de tone de structuri din oțel, în special piese ale turnurilor eoliene.

(117) Planul de restructurare din 2009 conține diferite previziuni pentru volumul producției de structuri din oțel, astfel cum se arată în următorul tabel 2.

(*) Au fost eliminate porțiuni din text pentru a nu se divulga informații confidențiale. Acestea au fost indicate prin trei puncte încadrate de paranteze pătrate.

([13]) S-a presupus că producția de brațe de macara va crește de la […] tone în 2008 la […] tone în 2009, producția de structuri de depozitare de la […] tone în 2008 la […] tone în 2009, producția de structuri din oțel pentru construcții civile de la […] la […] tone în 2011, iar construcția de părți de nave pentru alți producători de la […] la […] tone în 2011.

Tabelul 2

Producția planificată a structurilor din oțel, exprimată în tone (planul de restructurare din 2009

Produse	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Brațe de macara	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Prefabricate	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Structuri de depozitare	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Structuri din oțel pentru construcții civile	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Total	[…peste 10 000]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…peste 50 000]	[…peste 50 000]

(b) Restructurarea industrială și operațională

(118) Planul de restructurare din 2009 indică faptul că mijloacele de producție ale șantierului s-au deteriorat semnificativ și sunt la același nivel la care se aflau cele ale șantierelor navale europene la începutul anilor '90. Valoarea investițiilor prevăzute este de […sub 100] de milioane PLN pentru construcții navale și de […aproximativ 200] de milioane PLN pentru construcțiile din afara domeniului naval ([…] milioane PLN pentru turnurile eoliene și […] milioane PLN pentru structurile din oțel).

(119) Investițiile în construcțiile navale vor fi puse în aplicare în perioada 2009-2011. Cele mai importante investiții ([14]) se realizează în noua infrastructură de lansare, în portalurile de tăiere, în prelucrarea de panouri și în ventilație. Aceste investiții, împreună cu modificările organizatorice, ar trebui să conducă la o îmbunătățire a productivității, și anume de la nivelul actual de 45 de ore-om/tonaj brut compensat la nivelul țintă de 27 de ore-om/tonaj brut compensat ([15]).

(120) Principalele necesități organizatorice se referă la următoarele domenii: comercializare (contracte), achiziționarea de materiale și servicii, capacități de proiectare, producție, resurse umane și tehnologia informației.

(121) Programul de restructurare din 2009 prevede înființarea unui centru de planificare care ar răspunde de planificarea eficientă a producției la toate nivelurile organizatorice ale șantierului. Scopul înființării centrului este acela de a elimina deficiențele în planificarea, programarea, stabilirea bugetului și monitorizarea procesului de producție.

(122) În ceea ce privește contractarea, ISD Polska intenționează să introducă clauze de indexare, pentru protejarea șantierului împotriva creșterilor prețurilor materialelor și salariilor, prin transferarea riscului asupra proprietarului navei. De asemenea, șantierul ar trebui să introducă un nou model de contract. La planul de restructurare au fost anexate extrase dintr-o serie de contracte de construcții navale existente, pentru a se putea demonstra că șantierul poate negocia clauze de indexare pentru a se asigura împotriva fluctuațiilor prețului oțelului.

(123) Pentru a se proteja împotriva riscului fluctuațiilor valutare, șantierul intenționează să introducă infrastructura necesară după identificarea costurilor și încasărilor care generează riscuri valutare și după definirea nivelurilor permise de expunere la astfel de riscuri. Planul de restructurare propune abordarea acestui risc prin intermediul a patru elemente principale: luarea în considerare a riscului atunci când se definește strategia șantierului (definirea toleranței la risc, controlul riscurilor), modificarea structurii organizatorice, folosirea tehnologiei informației și adoptarea unor măsuri diverse pentru limitarea riscurilor [asigurarea naturală împotriva riscurilor, clauzele de indexare din contracte și achiziționarea de produse financiare cum ar fi opțiunile pe valute („*currency options*") și contractele *forwards*]. Planul descrie în mod detaliat politica propusă pentru asigurarea împotriva riscurilor valutare. Se identifică trei instrumente de asigurare împotriva riscurilor pe care ar trebui să le folosească șantierul (asigurarea naturală împotriva riscurilor, tranzacții *fx forward* și opțiuni de valută); se calculează expunerea registrului de comenzi la riscurile valutare până în 2012 și se estimează costurile instrumentelor de asigurare împotriva riscurilor pe această bază. Conform planului, ISD Polska a contactat o serie de bănci care, pentru întocmirea unor oferte de asigurare împotriva riscurilor, i-au cerut ISD să transmită o strategie corespunzătoare pentru asigurarea împotriva riscurilor. Conform planului, o astfel de strategie ar trebui întocmită în primele șase luni de restructurare

(124) În domeniul producției, obiectivul este de a aborda problema logisticii ineficiente care rezultă din distanțele lungi dintre zona de prefabricare și facilitățile de asamblare a navelor. Planul propune modificarea configurației șantierului și revizuirea tehnologiei de construcție a navelor. Pentru a scurta ciclul de producție a navelor, șantierul va asigura o furnizare optimizată de materiale și desfășurarea armonioasă a procesului de producție, urmând ca potențiale rezerve de forță de muncă provenind din natura ciclică a producției de nave să fie utilizate în domeniul mai flexibil al structurilor din oțel.

([14]) A se vedea tabelele 27 și 28, p. 138 și p. 96-97 din planul de restructurare din 2009 al ISD Polska pentru o listă completă a investițiilor.

([15]) Tabelul 42 pagina 247 din planul de restructurare din 2009 (ISD Polska).

(125) În ceea ce privește achiziționările și gestionarea materialelor, principalul obiectiv este acela de a reduce costurile. Măsurile de restructurare includ gestionarea unei baze de date unice și coerente de materiale și achiziții în conformitate cu planul de producție, punerea în aplicare de acorduri cadru și licitații electronice pentru efectuarea de economii, gestionarea stocurilor, achiziționarea de materiale pe baza a cel puțin trei oferte, colaborarea cu Huta Częstochowa în ceea ce privește achizițiile etc.

(126) În domeniul tehnologiei informației, șantierul intenționează să angajeze și să formeze forță de muncă calificată, să extindă utilizarea și modernizarea tehnologiilor informației existente și să introducă un sistem IT unic în șantier, integrat cu toate sau aproape toate unitățile organizatorice.

(127) În domeniul forței de muncă, obiectivul este acela de a face față rotației personalului și absenteismului ridicat. ISD Polska intenționează să coopereze cu o agenție locală de recrutare a forței de muncă. Pe plan intern, planul prevede politici de dezvoltare a carierei, introducerea unui sistem de plată pe bază de stimulente (gestionarea orelor suplimentare, evaluarea angajaților, monitorizarea prezenței și plata în funcție de proiecte și orele de muncă depusă și calitatea execuției) și dezvoltarea identității corporatiste. Planul invocă necesitatea de reducere a numărului de angajați.

(128) La sfârșitul anului 2008, întreprinderea avea 2 235 de angajați. Cu alte cuvinte, numărul angajaților fusese redus cu 658 de la 2 893 la sfârșitul lui 2006.

(129) Până la sfârșitul anului 2011, planul prevede reducerea cu […] a numărului de angajați implicați direct în producție și cu […] a numărului de angajați în administrație și a altor persoane cu contracte permanente. Pe de altă parte, întreprinderea intenționează să crească treptat numărul de angajați în activități în afara construcțiilor navale cu aproximativ […] lucrători (în 2013) în producția de turnuri eoliene și cu […] lucrători (în 2013) în domeniul structurilor din oțel. Prin urmare, numărul persoanelor angajate de întreprindere s-ar reduce cu […]. Ținta planificată de ocupare a forței de muncă în construcția de nave este [… sub 1 500] de lucrători.

(130) Planul revizuit include un calcul al costurilor și efectelor restructurării forței de muncă.

(131) În ceea ce privește activitățile de proiectare, planul prevede raționalizarea activității biroului de proiectare și o legătură mai strânsă între acesta și procesul de producție. În plan se presupune că se vor achiziționa instrumente și sisteme suplimentare pentru biroul de proiectare; cu toate acestea, în ceea ce privește construcția de nave, se presupune punerea în aplicare a unor proiecte standardizate, reducând astfel costurile elaborării de noi schițe.

(132) Planul conține o scurtă descriere generală a efectelor dorite ale măsurilor de restructurare organizatorică, pe care le stabilește în mod sintetic susținând că îmbunătățirea rezultată a productivității va fi de aproximativ 12 ore-om/tonaj brut compensat ([16]).

(c) Restructurare financiară

(133) În ceea ce privește restructurarea financiară, planul prevede un ajutor de stat nou sub forma unei infuzii de capital de 46,7 milioane PLN și un împrumut de 103,3 milioane PLN. În total, noul ajutor se va ridica la 150 de milioane PLN (valoare nominală).

(d) Costurile de restructurare și contribuția proprie

(134) Planul de restructurare din 2009 cuprinde o cuantificare a costurilor de restructurare suportate de Șantierul naval Gdańsk în trecut (după 1 mai 2004) la nivelul sumei de 405 milioane PLN. Investițiile planificate se ridică la [… aproximativ 300] de milioane PLN. Planul prevede rambursarea datoriilor acumulate la bugetul de stat, în valoare de 95,3 milioane PLN și rambursarea datoriilor comerciale acumulate, de […] milioane PLN. Costurile aferente restructurării angajaților se așteaptă să se ridice la […] milioane PLN. Se presupune că va fi necesară o sumă de […] milioane PLN pentru a echilibra finanțele șantierului (acoperirea pierderilor din trecut, asigurarea de lichidități și capital suficiente). În total, costurile de restructurare s-ar ridica la [… peste 1 000] milioane PLN.

(135) Planul presupune că [… aproximativ 500] de milioane PLN vor fi finanțate din resurse care nu conțin ajutor, și anume din contribuție proprie. Această sumă cuprinde suma de 305 milioane PLN sub forma unei infuzii de capital furnizate de ISD Polska (deja înregistrată și plătită), […] milioane PLN din vânzarea și închirierea activelor superflue și […] milioane PLN dintr-un împrumut pentru investiții care va fi obținut pe piață și care este destinat finanțării investițiilor în activități din afara sectorului construcțiilor navale.

(136) În ceea ce privește venitul din vânzarea și închirierea de active, șantierul intenționează să își vândă acțiunile pe care le deține la Kuznia Gdańsk ([…] % din acțiuni). Șantierul a început negocieri cu potențiali cumpărători și a primit o ofertă pentru acțiuni, care a fost luată în considerare în planul de restructurare. Suma oferită a fost […] milioane PLN. În plus, șantierul intenționează să concesioneze active întreprinderilor vecine cu care cooperează, cu un venit estimat (pe baza acordurilor de concesiune existente) de […] milioane PLN din concesionarea terenului (2009-2012) și […] milioane PLN din concesionarea facilităților de producție (2009-2012).

([16]) Diagrama numărul 38, p. 141 din planul comun de restructurare al ISD.

(137) În ceea ce privește împrumutul pentru investiții în valoare de […] milioane PLN pentru dezvoltarea producției de turnuri eoliene, această activitate va fi realizată de o întreprindere specializată.

(138) Pentru a demonstra faptul că producția de turnuri eoliene va atrage capital extern, autoritățile poloneze au transmis angajamente condiționate din partea a două bănci privind furnizarea de finanțare către ISD Stocznia pentru acest proiect din data de 1 iunie 2009. În urma revizuirii planului de afaceri pentru producția de turnuri eoliene și a proiecțiilor financiare, băncile au declarat că ipotezele financiare de la baza planului de afaceri reflectă, în opinia lor, condițiile actuale de pe piață, că proiectul turnurilor eoliene are potențial semnificativ și că proiectul este viabil și profitabil.

(139) Angajamentele băncilor de a furniza finanțare pentru proiectul turnurilor eoliene sunt supuse îndeplinirii următoarelor condiții: a) o decizie pozitivă din partea Comisiei cu privire la planul de restructurare din 2009 pentru Șantierul naval Gdańsk; b) ISD Stocznia trebuie să obțină toate autorizațiile administrative necesare în vederea punerii în aplicare a proiectului turnurilor eoliene; c) o garanție sub forma unei ipoteci asupra unei zone desemnate a șantierului naval Gdańsk și d) o decizie pozitivă privind finanțarea proiectului din partea comitetului de împrumut al băncii și a consiliului de administrație al acesteia. Una dintre bănci a declarat că este dispusă să ofere o finanțare de până la […] milioane PLN, iar cealaltă este pregătită să furnizeze până la […] milioane PLN, reprezentând un total de […] milioane PLN. În plus, autoritățile poloneze au transmis un acord între cele două bănci și ISD Stocznia în care băncile declară că sunt dispuse să acorde un credit consorțial sau două credite paralele pentru a finanța proiectul. Băncile au confirmat că finanțarea lor va fi furnizată în cadrul condițiilor predominante de piață fără nicio garanție din partea statului.

(e) Proiecțiile financiare

(140) Proiecțiile financiare ale planului se bazează pe următoarele ipoteze, în principal provenind din estimările experților externi.

(141) Ipotezele care stau la baza proiecțiilor financiare stabilite în planul de restructurare din 2009 sunt prezentate în tabelul 3.

Tabelul 3

Ipoteze care stau la baza proiecțiilor financiare stabilite în planul de restructurare din 2009

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Inflație	1,80 %	2,13 %	2,44 %	2,31 %	2,28 %	2,26 %	2,24 %	2,19 %	2,15 %	2,11 %
WIBOR 3M	3,42 %	3,34 %	3,69 %	3,85 %	3,85 %	3,85 %	3,85 %	3,85 %	3,85 %	3,85 %
USD/PLN	3,00	2,70	2,50	2,35	2,32	2,32	2,32	2,32	2,32	2,32
EUR/PLN	3,90	3,75	3,50	3,30	3,25	3,25	3,25	3,25	3,25	3,25
Prețul oțelului (EUR)	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Variația prețului la energie	[…] %	[…] %	[…] %	[…] %	[…] %	[…] %	[…] %	[…] %	[…] %	[…] %

(142) Ipotezele privind variațiile prețurilor de consum și nivelul mediu anual al WIBOR 3M s-au bazat pe previziunile Global Insight din 6 februarie 2009 ([17]). În ceea ce privește cursul de schimb, previziunea s-a inspirat dintr-un raport al Goldman Sachs care a preconizat că PLN se va aprecia în raport cu euro în următorii patru ani, ajungând la nivelul de PLN/EUR 3,25.

Activitatea de construcții navale

(143) Planul anticipează o creștere a salariilor persoanelor implicate în construcțiile navale. Se așteaptă ca remunerația să fie cu [… aproximativ 15 %] mai ridicată în 2009 față de 2007. În următorii ani, creșterea salarială anticipată se ridică la […] % pe an. În planul de restructurare se subliniază că, în urma crizei financiare și a lichidării celorlalte două șantiere din Szczecin și Gdynia, așteptările financiare ale lucrătorilor au scăzut și, prin urmare, pare rezonabil să se presupună că în următorii ani creșterile salariale vor fi modeste.

(144) Proiecțiile financiare se bazează pe ipoteza că activitatea de construcții navale, și anume livrarea a 6 nave *offshore* semi-echipate pe an, va genera 30 % din venitul șantierului. Venitul anticipat se bazează pe prețurile stabilite în contractele existente ale șantierului, în scrisorile de intenție și din alte surse ale pieței. În plan se presupune că venitul din activitatea de construcții navale se va ridica la […peste 300] de milioane PLN în 2009 și

([17]) Anexa 16 la planul de restructurare din 2009.

la [… aproximativ 300] de milioane PLN pe an în perioada 2011-2015. Se așteaptă ca șantierul să genereze profituri pe parcursul perioadei de restructurare ([…] milioane PLN în 2009, […] milioane PLN în 2010, […] milioane PLN în 2011 și peste […] milioane PLN în anii următori). Planul preconizează fluxuri pozitive de numerar începând cu 2009, estimând valoarea agregată netă actuală a activității de construcții navale pentru 2009-2018, ținând cont și de valoarea reziduală a investiției, care se ridică la [… între 400 și 500] de milioane PLN. Rata internă de rentabilitate anticipată se ridică la [… peste 20 %].

Producția de turnuri eoliene

(145) Planul de restructurare presupune că producția va începe în 2012, cu o capacitate de producție de […] turnuri, și va crește ulterior la […] turnuri în 2013, […] turnuri în 2014 și la capacitatea țintă de […] turnuri în 2015.

(146) Planul presupune că venitul din producția de turnuri eoliene se va ridica la […] milioane PLN în 2012 și se va majora în anii următori la un nivel care va depăși […] milioane PLN începând cu anul 2015. Întreprinderea a transmis dovezi că șantierul va putea să obțină materialele necesare de la Grupul ISD la prețuri exprimate în euro. Întrucât materialele vor reprezenta […] % din costurile producției de turnuri eoliene, se consideră că pentru această activitate nu este necesară nicio politică suplimentară de asigurare.

(147) Valoarea actuală netă estimată a activității turnurilor eoliene este de [… peste 200] de milioane PLN, iar rata internă de rentabilitate este de [… aproximativ 20] % (pentru perioada 2009-2018).

Structuri din oțel

(148) Planul anticipează o creștere semnificativă a venitului din activitatea structurilor din oțel, majorându-se de la […] milioane PLN în 2009 la […] milioane PLN în 2010, la […] milioane PLN în 2011, […] la milioane PLN în 2012 și la aproximativ […] milioane PLN în anii următori. Se anticipează o creștere a marjelor brute de la […] % în 2009 la peste […] % începând cu anul 2013. Planul justifică această ipoteză, făcând trimitere la expertiza și experiența existente ale întreprinderii ISD Polska în domeniul structurilor din oțel. Cu toate acestea, planul observă, de asemenea, că marjele anticipate reprezintă o estimare conservatoare și sunt mai scăzute decât marjele obținute de fapt de ISD Polska în 2008 ([18]). Valoarea netă estimată actuală se ridică la […] aproximativ 200] de milioane PLN pentru perioada 2009-2018, iar rata internă de rentabilitate la [… peste 50] % (anual). Această rată internă de rentabilitate derivă din faptul că, în calcule, nu se iau în considerare investițiile efectuate până în prezent de ISD Polska (în special infuzia de capital de 305 milioane PLN în Șantierul naval Gdańsk), însă se bazează pe venitul din producția de structuri din oțel începând cu anul 2009. În plus, întreprinderea argumentează că rata internă de rentabilitate ridicată este determinată de sinergiile dintre șantier și Grupul ISD, datorită cărora se poate garanta un venit semnificativ din activele șantierului, chiar și cu investiții limitate.

(149) Întreprinderea a transmis dovezi că șantierul va putea să obțină materialele necesare de la Grupul ISD la prețuri exprimate în euro. Întrucât materialele vor reprezenta […] % din costurile producției de turnuri eoliene, se consideră că pentru această activitate nu este necesară nicio politică suplimentară de asigurare.

Activitatea consolidată

(150) Perioada anticipată de rambursare este de […] ani (în valori nominale) și de […] ani cu reducere. Conform proiecțiilor financiare ale planului, rambursarea cu reducere (ținând cont de variația valorii banilor în timp) se va realiza la […] ani după intrarea investitorului, și anume în 2017. Calculul ia în considerare numai expunerea financiară a investitorului ([…] milioane PLN: infuzie de capital de 305 milioane PLN și […] milioane PLN pentru achiziționarea acțiunilor existente).

(151) Valoarea actuală netă estimată a proiectului global este de aproximativ [… peste 800] de milioane PLN pentru perioada 2009-2018, iar rata internă de rentabilitate este de [… peste 20] %.

(152) ISD Polska arată că aceste rezultate financiare sunt foarte atractive pentru investitori. Proiectul generează sinergie pentru Grupul ISD. Toate cele trei activități ale Șantierului naval Gdańsk vor crea cerere pentru produsele Huta Czestochowa. Această integrare verticală va permite o previziune mai exactă privind cererea în cadrul Huta Czestochowa și va fi benefică, de asemenea, pentru Șantierul naval Gdańsk, care va dispune de stocuri periodice garantate, inclusiv anumite prefabricate produse în cadrul Huta Czestochowa pentru construcții navale.

(153) Planul de restructurare din 2009 conține o analiză a sensibilității care examinează îndeaproape efectul anumitor modificări ale principalelor ipoteze care stau la baza EBIDTA pe zece ani și a profiturilor acumulate pe zece ani. În special, planul ilustrează consecințele financiare ale următorilor factori de risc:

([18]) Anexa 40 la planul de restructurare din 2009, care prezintă profitabilitatea activității structurilor din oțel în cadrul ISD Huta Czestochowa.

— aprecierea crescută a PLN la 3,0 PLN pentru 1 EUR în perioada 2009-2012;

— o creștere suplimentară a costului ocupării forței de muncă cu 200 de puncte de bază peste scenariul de bază;

— prețurile oțelului cu 10 % mai ridicate decât în scenariul de bază;

— eficiență mai scăzută decât se presupune în scenariul de bază.

Materializarea oricăruia dintre acești factori ar crește perioada de rambursare de la […] ani anticipați în scenariul de bază la […] ani. Întreprinderea argumentează că acest rezultat denotă că planul nu este vulnerabil la condițiile variabile de pe piață. În toate scenariile, valoarea netă actuală a proiectului rămâne atractivă.

(f) Evitarea denaturării necorespunzătoare a concurenței

(154) În vederea limitării denaturării concurenței create în urma ajutorului, planul de restructurare din 2009 prevede punerea în aplicare a următoarelor măsuri. În primul rând, șantierul va închide două dintre cele trei cale de lansare utilizate în prezent, care reprezintă active de producție folosite pentru a lansa nave și sunt indispensabile activităților de construcții navale. Șantierul a încetat deja contractul de închiriere pentru cala de lansare B5 (din 1 iulie 2009) și pentru cala de lansare B3 (din 1 ianuarie 2010).

(155) În al doilea rând, șantierul s-a angajat să nu utilizeze mai mult de o facilitate de lansare. Dacă șantierul cumpără sau obține acces (de exemplu, prin închiriere sau concesionare) la o altă facilitate de lansare, acesta va scoate cala de lansare B1 din procesul de producție (și anume, astfel cum stau lucrurile la momentul deciziei, va suspenda contractul de închiriere cu proprietarul calei de lansare B1). Orice altă facilitate de lansare utilizată de șantier va avea o capacitate de maxim 100 000 CGT aprox.

(156) În sfârșit, șantierul s-a angajat să respecte un plafon anual de producție de 100 000 CGT pe o perioadă de 10 ani de la adoptarea prezentei decizii.

6. **Ajutorul de stat acordat Șantierului naval Gdańsk**

(157) Potrivit autorităților poloneze, începând cu 1 mai 2004, Șantierul naval Gdańsk a primit o serie de măsuri de ajutor de stat prezentate în lista din tabelul 4 de mai jos (a se vedea după considerentul 174).

(158) Tabelul 4 prezintă ajutorul acordat după 1 mai 2004, data aderării Poloniei la UE. Polonia a notificat măsurile în cauză prin scrisorile din 13 iulie 2007 și 9 ianuarie 2008. O listă actualizată a măsurilor a fost anexată planului de restructurare din 2009 (Anexa 12). Lista include unele dintre măsurile descrise în anexa I partea B din decizia de inițiere a procedurii oficiale de investigare.

(159) Polonia a oferit explicații suplimentare legate de restructurarea datoriilor în temeiul capitolului 5a. Autoritățile poloneze au explicat că șantierul a cesionat operatorului [19] active la valoarea în valoare de 31,6 % din valoarea datoriilor cesionate operatorului ARP Sp. z o.o. [20]. Potrivit declarațiilor Poloniei, elementul de ajutor este, prin urmare, echivalent cu nivelul de 68,4 % din valoarea nominală a datoriilor cesionate operatorului. Această valoare nominală este prezentată în tabelul 4 de mai jos.

(160) Garanția oferită de trezorerie și denumită măsura 16 în tabelul 4 de mai jos a fost acordată oficial Grupului șantierul naval Gdynia, însă pentru producția de nave pe Șantierul naval Gdańsk. Autoritățile poloneze au furnizat această informație în scrisoarea din 13 iulie 2007. În plus, informațiile privind ajutorul de stat pentru Șantierul naval Gdańsk prezentate în planul de restructurare din 2009 au inclus garanția de la trezorerie. Împrumutul care beneficiază de garanții de trezorerie a fost acordat la o rată a dobânzii egală cu LIBOR 3M + 100 de puncte de bază, în timp ce riscul de neplată la emiterea garanțiilor a fost estimat de autoritățile poloneze la 60 %. Garanțiile de trezorerie erau acordate pe baza unor garanții sub forma unui titlu de creanță în alb emis de șantier și a unui act notarial prin care șantierul aproba executarea silită a activelor sale până la 120 % din valoarea garanției. Trezoreria a perceput o primă de 0,4 % din valoarea garanției.

(161) Măsura 17 din tabelul 4 reprezintă o garanție acordată șantierului naval Gdańsk de Agenția pentru Dezvoltare Industrială pentru un credit de restructurare oferit de NORD/LB Bank Polska S.A. Garanția a fost acordată în conformitate cu acordul din 17 august 2005. În declarația din 9 ianuarie 2008, autoritățile poloneze au susținut că măsura a fost inclusă în anexa II partea A din decizia de inițiere a procedurii ca măsura nr. 7, fiind dintre măsurile acordate înainte de aderare și neaplicabile după aderare. Cu toate acestea, Comisia subliniază faptul că acordul de garanție a fost semnat la 17 august 2005, în mod evident după aderarea Poloniei la UE. În plus, în anexa la planul de restructurare din 2009, garanția este prezentată drept una dintre măsurile de ajutor de stat.

[19] Întreprindere deținută de stat, care pune în aplicare restructurarea datoriilor la bugetul de stat în temeiul capitolului 5a.

[20] Pentru detalii privind procedura de restructurare în temeiul capitolului 5a, a se vedea partea 3.2 din decizia de inițiere a procedurii formale de investigare.

(162) De asemenea, tabelul 4 expune împrumuturile acordate de KPS și utilizate pentru finanțarea necesarului de capital de lucru al șantierului. În declarațiile sale din 11 iulie 2007 și, respectiv, 9 ianuarie 2008, Polonia susține că împrumuturile nu reprezentau ajutor de stat deoarece dobânda percepută corespundea evaluării riscurilor proiectului special pentru care au fost solicitate împrumuturile.

(163) Pentru împrumuturile acordate în 2005-2006, KPS a perceput o dobândă cuprinsă între 9,70 % și 11,62 %. De asemenea, s-a perceput o taxă cu caracter excepțional, cuprinsă între 0,1 % și 0,4 %. Potrivit autorităților poloneze, KPS a solicitat garanții sub forma acceptării executării silite, a unui acord de cesiune a creanțelor, a unui ordin de plată necondiționat, a unui titlu de creanță în alb sau a unor gajări ale activelor ([21]).

(164) KPS a fost înființată în 2004 ca filială cu un singur proprietar a Agenției pentru Dezvoltare Industrială, urmând să funcționeze ca fond de capital de risc pentru agenție. Rolul său inițial era acela de instrument pentru consolidarea celor mai mari trei șantiere navale din Polonia, proiect care a fost abandonat în 2006. Potrivit informațiilor transmise de Polonia în 2006 ([22]), KPS urma să fie finanțată printr-o infuzie de capital realizată de Agenția pentru Dezvoltare Industrială, printr-o contribuție în natură (acțiuni în capitalul întreprinderilor terțe) asigurată de agenție, precum și printr-un împrumut bancar reînnoibil, garantat de agenție, care era special alocat ca ajutor financiar pentru șantierele navale. Conform paginii web a guvernului polonez, KPS urma, de asemenea, să susțină operațiunile de construcții navale din Polonia, prin emisiunea de obligațiuni garantate integral de Agenția pentru Dezvoltare Industrială. Într-adevăr, documentul intitulat „O strategie pentru sectorul construcțiilor navale (șantierele navale pentru construcții maritime) din Polonia 2006-2010” ([23]) confirmă faptul că KPS trebuia să genereze fonduri prin emisiunea de instrumente de debit până la concurența unei sume de aproximativ 100 milioane USD, garantate prin activele alocate pentru restructurarea industriei construcțiilor navale, sub formă de fonduri transferate de trezorerie Agenției pentru Dezvoltare Industrială.

(165) Tabelul 4 prezintă, de asemenea, datoriile neachitate la bugetul de stat ale șantierului naval Gdańsk, prezentate de autoritățile poloneze în declarația din 9 ianuarie 2008 și anexa la planul de restructurare din 2009. Polonia a confirmat, în scrisoarea respectivă, că șantierul naval nu își achitase cu regularitate datoriile la bugetul de stat.

([21]) Scrisoarea din 9 ianuarie 2008, p. 15.
([22]) Scrisoarea din 17 februarie 2006, înregistrată la 22 februarie 2006.
([23]) O strategie pentru sectorul construcțiilor navale (șantierele navale pentru construcții maritime) din Polonia 2006-2010, adoptată în august 2006, pagina 30.

(166) Șantierul naval Gdańsk a beneficiat, de asemenea, de garanții pentru plata în avans din partea Corporației pentru Asigurarea Creditelor de Export (denumite, în continuare, „garanții pentru plata în avans” sau „garanții de producție”). Lista garanțiilor de care a beneficiat șantierul a fost transmisă de Polonia prin scrisoarea din 11 iulie 2007. Autoritățile poloneze au indicat că, deși garanțiile au fost acordate oficial Grupului șantierul naval Gdynia, acestea au fost utilizate pentru producția navelor de la Șantierul naval Gdańsk. În total, după 1 mai 2004, Șantierul naval Gdańsk a beneficiat de 20 de garanții ale Corporației pentru Asigurarea Creditelor de Export, cu o valoare nominală totală de 346 372 107,33 PLN.

(167) O caracteristică comună a sectorului este aceea că șantierele navale nu pot, în general, să colecteze suficient capital de lucru pentru construcția navelor, la nivel intern, și se bazează pe finanțare externă, fie că este vorba de împrumuturi (împrumuturi de producție), fie de plăți în avans primite de la proprietarii de nave pentru prefinanțarea producției. Proprietarii de nave plătesc, în general, 80 % din preț ca avans, în rate, odată cu finalizarea anumitor etape decisive din procesul de construcție a navei, diferența de 20 % urmând să fie achitată la livrare. Implicarea proprietarilor de nave în finanțarea construcțiilor navale este, prin urmare, esențială. Garanțiile Corporației pentru Asigurarea Creditelor de Export au fost oferite șantierului pentru garantarea plăților în avans făcute de proprietarii de nave, pentru acoperirea riscului ca șantierul naval să nu se achite de obligația de a livra nava.

(168) Diversele declarații făcute de Polonia privind funcționarea sistemului de garanții ale Corporației pentru Asigurarea Creditelor de Export ([24]) indică faptul că garanțiile erau acordate șantierului în modul următor. În primul rând, se semna un contract cu proprietarul de navă care era în general condiționat de dovedirea de către șantier, într-un anumit interval de timp, a faptului că finanțarea producției urma să fie garantată de Corporația pentru Asigurarea Creditelor de Export. Corporația pentru Asigurarea Creditelor de Export emitea o hotărâre prin care se angaja să asigure finanțarea integrală a navei, garantând plățile în avans. În contractele individuale ulterioare, Corporația pentru Asigurarea Creditelor de Export activa garanția pentru fiecare plată în avans individuală (în general, patru). De obicei, expunerea globală a Corporației pentru Asigurarea Creditelor de Export la riscul ca șantierul naval să nu se achite de obligația de a livra nava era de 80 % din prețul de achiziție, reprezentând valoarea totală a plăților în avans efectuate de proprietarul de navă înainte de livrare. Această expunere globală era cunoscută atunci când Corporația pentru Asigurarea Creditelor de Export emitea hotărârea prin care garanta finanțarea navei de către proprietarul de navă. Garanția expira odată cu livrarea navei.

([24]) Răspunsul Poloniei, din 2 septembrie 2005, la decizia de inițiere a procedurii formale de investigare.

(169) Operațiunile Corporației pentru Asigurarea Creditelor de Export sunt variate ([25]) și se împart, practic, în activități comerciale și activități derulate în numele trezoreriei și garantate de aceasta. Pentru aceste din urmă activități este folosit un cont bancar separat sub numele de „Interes Narodowy". Garanțiile acordate Grupului șantierul naval Gdynia, inclusiv cele în beneficiul Șantierului naval Gdańsk, fac parte din activitatea garantată, din nou, de trezorerie.

(170) Potrivit informațiilor transmise de Polonia, Corporația pentru Asigurarea Creditelor de Export acordă garanții pentru plata în avans, contra unei taxe care depindea de valoarea garanției. Taxa reprezintă 2 % pe an pentru garanțiile mai mici de 35 de milioane PLN și, respectiv, 1 % pe an pentru garanțiile mai mari de 35 de milioane PLN. Corporația pentru Asigurarea Creditelor de Export impune, ca garanție, transferul dreptului de proprietate asupra navei, asupra navei aflate în construcție și asupra materialelor de construcție.

(171) Tabelul 4 indică faptul că Șantierul naval Gdańsk a beneficiat de un ajutor în valoare nominală totală de 405 030 629,80 PLN (aproximativ 90 de milioane EUR), începând cu data de 1 mai 2004.

(172) Planul prevede, de asemenea, un ajutor de stat nou sub forma unei infuzii de capital de 46,7 milioane PLN și un împrumut de 103,3 milioane PLN. În total, noul ajutor s-ar ridica la 150 de milioane PLN (valoare nominală).

(173) În plus, planul de restructurare din 2009 presupune că până la sfârșitul perioadei de restructurare Șantierul naval Gdańsk va continua să beneficieze de garanțiile Corporației pentru Asigurarea Creditelor de Export în valoare de aproximativ 180 de milioane PLN pe an. Se presupune că taxele de garanție ar fi, în măsura posibilului, în conformitate cu schema de garanții aprobată de Comisie ca neconținând ajutor de stat ([26]). Conform schemei respective, prima percepută întreprinderilor aflate în categoria cu gradul cel mai ridicat de risc, dar încă eligibile pentru garanții în temeiul schemei, este de […] % pentru garanțiile sub 2 ani și de […] % pentru garanțiile peste 2 ani.

(174) În concluzie, valoarea nominală a tuturor măsurilor de ajutor pentru restructurare este de 555 030 629,80 PLN (ajutor deja acordat în valoare de 405 milioane PLN și ajutor planificat în valoare de 150 de milioane PLN), iar valoarea nominală totală a garanțiilor Corporației pentru Asigurarea Creditelor de Export este de aproximativ 526 de milioane PLN (în termeni nominali, 346 de milioane PLN reprezentând valoarea garanțiilor deja acordate, iar 180 de milioane PLN fiind expunerea maximă anuală a Corporației pentru Asigurarea Creditelor de Export pentru garanțiile respective).

([25]) A se vedea, de asemenea, Decizia din 18 iulie 2007 în cazul N 105/07, Schema de garanții pentru contractele de export, notificare rezumată în JO C 214, 13.9.2007. Prin această decizie, Comisia a aprobat ca neconținând ajutor de stat schema de garanții utilizată de Corporația pentru asigurarea creditelor de export pentru întreprinderile fără probleme financiare.

([26]) A se vedea, de asemenea, Decizia din 18 iulie 2007 în cazul N 105/07.

Tabelul 4

Ajutorul de stat acordat Șantierului naval Gdańsk după 1 mai 2004, potrivit informațiilor furnizate de autoritățile poloneze și ISD Polska *(în PLN)*

Nr. crt	Autoritatea care a acordat ajutorul	Instrumentul de ajutor	Temeiul juridic	Numărul deciziei sau contractului	Data la care a fost acordat ajutorul	Data intrării în vigoare	Perioada pentru care a fost acordat ajutorul	Valoarea nominală a ajutorului
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1	Fondul de asigurări sociale	Anulare	Legea din 30.10.2002	Decizia nr. UPP/12/3/2004 adoptată de Președintele ARP la 30.12.2004	30.12.2004	15.3.2005	Tranzacție cu caracter excepțional	13 521 851,00 (*)
2	Oficiul fiscal din Pomerania	Anulare	Legea din 30.10.2002	Decizia nr. UPP/12/3/2004 adoptată de Președintele ARP la 30.12.2004	30.12.2004	15.3.2005	Tranzacție cu caracter excepțional	24 215 557,00 (*)
3	Oficiul fiscal din Gdańsk I	Anulare	Legea din 30.10.2002	Decizia nr. UPP/12/3/2004 adoptată de Președintele ARP la 30.12.2004	30.12.2004	15.3.2005	Tranzacție cu caracter excepțional	1 215 460,00 (*)
4	Șeful poliției din provincia Pomerania	Anulare	Legea din 30.10.2002	Decizia nr. UPP/12/3/2004 adoptată de Președintele ARP la 30.12.2004	30.12.2004	15.3.2005	Tranzacție cu caracter excepțional	698 462,00 (*)
5	Fondul de asigurări sociale	Anulare	Legea din 30.10.2002	Decizia nr. UPP/12/4/2005 adoptată de Președintele ARP la 15.12.2005	15.12.2005	9.1.2006	Tranzacție cu caracter excepțional	2 975 558,00 (*)
6	Oficiul fiscal din Pomerania	Anulare	Legea din 30.10.2002	Decizia nr. UPP/12/4/2005 adoptată de Președintele ARP la 15.12.2005	15.12.2005	9.1.2006	Tranzacție cu caracter excepțional	5 398 177,00 (*)
7	Șeful poliției din provincia Pomerania	Anulare	Legea din 30.10.2002	Decizia nr. UPP/12/4/2005 adoptată de Președintele ARP la 15.12.2005	15.12.2005	9.1.2006	Tranzacție cu caracter excepțional	138 531,00 (*)
8	KPS	Împrumut	Activitatea statutară a KPS	Contractul de împrumut nr. 03/06.2005	6.6.2005	9.6.2005	26.8.2005	7 000 000,00
9	KPS	Împrumut	Activitatea statutară a KPS	Contractul de împrumut nr. 02/10.2005	27.10.2005	28.10.2005	31.1.2006	6 000 000,00
10	KPS	Împrumut	Activitatea statutară a KPS	Contractul de împrumut nr. 01/01.2006	11.1.2006	17.1.2006	30.6.2006	9 000 000,00
11	KPS	Împrumut	Activitatea statutară a KPS	Contractul de împrumut nr. 03/07.2006	27.7.2006	7.8.2006	31.10.2006	4 000 000,00

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
12	KPS	Împrumut	Activitatea statutară a KPS	Contractul de împrumut nr. 03/07.2006	27.7.2006	22.9.2006	28.2.2007	8 000 000,00
13	KPS	Împrumut	Activitatea statutară a KPS	Contractul de împrumut nr. 01/11.2006	8.11.2006	16.11.2006	20.7.2007	4 000 000,00
14	PHZ Cenzin	Infuzie de capital	Codul polonez al întreprinderilor din 15.9.2000	Legea din 21.12.2006	21.12.2006	27.12.2006 (prima tranșă de 7 milioane PLN) și 29.12.2006 (a doua tranșă de 13 milioane PLN)	Infuzie de capital cu caracter excepțional	20 000 000,00
15	Șantierul naval Gdynia	Infuzie de capital	Codul polonez al întreprinderilor din 15.9.2000	Legea din 27.06.2005	27.6.2005	iulie 2005 (prima tranșă de 12 milioane PLN) și august 2005 (a doua tranșă de 8 milioane PLN)	Infuzie de capital cu caracter excepțional	20 000 000,00
16	Trezoreria	Garanție – navele nr. 8184/9-10, 8184/12-13 și 8184/18	Legea din 8 mai 1997 privind garanțiile acordate de Trezorerie și anumite persoane juridice (*Journal of Laws*, 2003/174, secțiunea 1689, cu modificările și completările ulterioare)	Decretul nr. 222/2004 21.9.2004	21.9.2004	1.10.2004	Până la 15.1.2008	161 285 903,00
17	ARP	Garanție pentru împrumutul NORD/LB	Activitatea statutară a ARP	Legea din 17.8.2005	17.8.2005	17.8.2005	Până la 30.6.2000	20 000 000,00
18	Fondul de asigurări sociale	Neexecutarea datoriilor	—	—	—	1.5.2004	31.9.2009 (**)	95 354 830,80 (***)
19	Municipalitatea Gdańsk	Neexecutarea datoriilor	—	—	—	1.5.2004	31.9.2009 (**)	
20	Municipalitatea Gdańsk	Anulare	Legea fiscală din 29.8.1997	Încă nu a fost acordat	—	—	—	2 226 300,00
							TOTAL	**405 030 629,80**

(*) Datoriile restructurate în temeiul capitolului 5a. Tabelul expune valoarea nominală a datoriilor cesionate operatorului. Potrivit autorităților poloneze, au fost, de asemenea, cesionate operatorului active echivalente cu cel puțin 45 % din valoarea nominală a pasivelor.

(**) Data rambursării planificate a datoriilor, prevăzută în planul de restructurare din 2009.

(***) Conform planului de restructurare din 2009, nivelul total al datoriilor publice neexecutate se ridică la 63 013 631 PLN; cu toate acestea, conform informațiilor transmise de autoritățile poloneze prin scrisoarea din 9 ianuarie 2008, datoriile publice acumulate ale șantierului naval Gdańsk se ridicau la 90 245 096,76 PLN (inclusiv dobânda acumulată până atunci). În plus, la cuantificarea costurilor de restructurare, planul de restructurare din 2009 indică faptul că șantierul va trebui să ramburseze o sumă de 95 354 830,90 PLN reprezentând datorii acumulate la bugetul de stat. Pe baza acestui fapt, Comisia consideră că valoarea totală a datoriilor la bugetul de stat neexecutate, cu dobândă, se ridică la 95 354 830,90 PLN.

III. **EVALUARE**

1. **Competențele Comisiei**

(175) Anexa IV punctul 3 din tratatul de aderare descrie procedura mecanismului intermediar. Aceasta constituie un cadru juridic pentru evaluarea schemelor de ajutor și a măsurilor de ajutor individual care sunt puse în practică într-un nou stat membru înainte de data aderării sale la UE și rămân aplicabile în continuare după aderare.

(176) Măsurile care au fost puse în practică înainte de aderare și nu sunt aplicabile după aderare nu pot fi examinate de Comisie, nici în temeiul procedurii mecanismului intermediar, nici în temeiul procedurii prevăzute la articolul 88 alineatul (2) din Tratatul CE.

(177) Totuși, măsurile care nu au fost puse în aplicare înainte de aderare vor fi evaluate de Comisie ca ajutor notificat sau ca ajutor ilegal, în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 88 alineatul (2) din Tratatul CE.

(178) Criteriul utilizat pentru a stabili momentul în care o anumită măsură a fost pusă în aplicare este documentul obligatoriu din punct de vedere juridic prin care autoritatea competentă la nivel național se obligă să acorde ajutorul ([27]). Faptul dacă un act administrativ este obligatoriu din punct de vedere juridic este o chestiune care ține de legislația națională. Totuși, Comisia trebuie să poată analiza, mai ales în cazurile transfrontaliere, astfel de acte administrative și, judecând după forma și conținutul lor, să evalueze dacă acestea ar putea genera așteptări legitime pentru beneficiari, cu titlu executoriu în fața unei instanțe poloneze. Această capacitate de a analiza acte administrative naționale este indispensabilă pentru exercitarea competenței exclusive a Comisiei de a aproba derogări de la interzicerea generală a ajutorului de stat referitor la măsurile puse în aplicare în Polonia după 1 mai 2004.

(179) O măsură pusă în aplicare înainte de aderare este aplicabilă după aderare dacă poate conduce la acordarea ajutorului suplimentar sau la o creștere a valorii ajutorului deja acordat, adică dacă nivelul exact de angajare economică a statului nu este cunoscut la data la care măsura a fost pusă în aplicare și rămâne necunoscut la data aderării.

(180) În decizia sa de inițiere a procedurii oficiale de investigare, Comisia a concluzionat, pe baza informațiilor prezentate de Polonia, că o serie de măsuri în legătură cu care a fost notificată la 8 octombrie 2004 reprezentau, de fapt, ajutor nou, fie ilegal, fie notificat, fiind acordat după 1 mai 2004, data aderării Poloniei la UE. Observațiile transmise de Polonia și terți după deschiderea investigației nu au convins Comisia să-și modifice concluzia. În special, Comisia continuă să susțină că deține competența pentru a evalua faptul dacă măsurile prezentate în anexa II partea B la decizia de inițiere a procedurii oficiale de investigare sunt compatibile cu piața comună. Totuși, Comisia remarcă faptul că unele dintre măsuri au fost abandonate (măsurile 23-25 din anexa II partea B la decizia de inițiere a procedurii oficiale de investigare).

(181) În continuare, Comisia explică motivele pentru care nu poate accepta argumentele expuse de Polonia și de către părțile interesate.

(a) Restructurarea datoriei la bugetul de stat în temeiul capitolului 5a

(182) Comisia este de acord cu observațiile Grupului șantierul naval Gdynia, potrivit cărora evenimentul care a determinat anularea parțială a datoriilor la bugetul de stat în temeiul capitolului 5a a fost adoptarea deciziei de restructurare de către președintele Agenției pentru Dezvoltare Industrială. Totuși, Comisia nu poate accepta declarația potrivit căreia decizia a fost adoptată la 30 aprilie 2004, adică înainte de aderarea Poloniei la UE. În decizia de inițiere a procedurii oficiale de investigare, Comisia a explicat motivele poziției sale; nici Polonia, nici Grupul șantierul naval Gdynia nu au prezentat alte argumente care să modifice această poziție. Comisia reiterează faptul că decizia din 30 aprilie 2004 doar aproba planul de restructurare din martie 2004, nu și restructurarea datoriilor la bugetul de stat în temeiul capitolului 5a. Președintele Agenției pentru Dezvoltare Industrială nu era în măsură să emită o decizie completă de restructurare înainte de aderare deoarece nu avea, la acel moment, conform dispozițiilor capitolului 5a, nici acordul tuturor creditorilor publici relevanți privind restructurarea datoriilor acestora, și nici acordul operatorului. Comisia remarcă faptul că președintele Agenției pentru Dezvoltare Industrială a recunoscut acest fapt atunci când a menționat, în decizia sa din 30 aprilie 2004, că ar fi necesară o altă decizie menită să finalizeze restructurarea datoriilor la bugetul de stat în temeiul capitolului 5a și atunci când, în cele din urmă, a emis decizia de restructurare la 30 decembrie 2004, adică după aderarea Poloniei la UE.

([27]) Hotărârea Tribunalului de Primă Instanță din 14 ianuarie 2004 în cauza T-109/01, *Fleuren Compost/Comisia*, Rec., 2004, p. II-00127, punctul 74.

(183) Comisia nu poate accepta argumentul Grupului șantierul naval Gdynia potrivit căruia acordul tuturor creditorilor publici privind restructurarea datoriilor acestuia în temeiul capitolului 5a constituia documentul obligatoriu din punct de vedere juridic impus de legislația poloneză. Grupul șantierul naval Gdynia a argumentat că dispozițiile stipulate de capitolul 5a nu erau *lex specialis* în relația cu alte legi care permit restructurarea datoriilor la bugetul public și că funcția președintelui Agenției pentru Dezvoltare Industrială era aceea de a administra și facilita procesul de restructurare, nu de a înlocui creditorii publici relevanți privind anumite datorii. Comisia remarcă faptul că această interpretare a legislației poloneze nu se potrivește cu niciuna dintre declarațiile Poloniei până la momentul respectiv, și nici cu logica și textul capitolului 5a însuși. Firește, astfel cum a argumentat beneficiarul, Legea din 30 octombrie 2002 „nu interzice, prin dispoziții generale, autorităților de restructurare să emită o decizie de anulare în măsura în care au dreptul să facă acest lucru". Totuși, dacă ar fi făcut aceasta, datoriile nu s-ar mai fi încadrat în domeniul de aplicare al capitolului 5a, cu toate avantajele asociate: eligibilitatea pentru un împrumut de la Agenția pentru Dezvoltare Industrială, suspendarea oricăror proceduri de executare silită în derulare, suspendarea falimentului și neacumularea dobânzii la sumele neachitate.

(184) Comisia nu poate accepta argumentul Grupului șantierul naval Gdynia potrivit căruia nicio dobândă nu s-a acumulat după 30 iunie 2006 la datoriile restructurate în temeiul capitolului 5a. Această interpretare a legislației poloneze a fost respinsă de Polonia.

(b) Măsura 23 din anexa II partea B la decizia de inițiere a procedurii oficiale de investigare

(185) Comisia nu poate accepta argumentul Poloniei potrivit căruia ajutorul a fost acordat *de facto* în baza faptului că toate autoritățile relevante de acordare a ajutorului au făcut declarații verbale în cadrul unei reuniuni a grupului de lucru al guvernului privind restructurarea șantierelor navale din Polonia (industria construcțiilor navale). Declarațiile, dacă există, erau pur verbale și măsuri ulterioare de punere în aplicare erau, cu siguranță, necesare pentru a genera așteptări legitime în temeiul legislației poloneze.

(c) Măsurile 24-25 din anexa II partea B la decizia de inițiere a procedurii oficiale de investigare

(186) În sfârșit, Comisia remarcă faptul că nici Polonia, nici Grupul șantierul naval Gdynia nu au contestat concluzia acesteia conform căreia măsurile 24-25 din anexa II partea B la decizia de inițiere a procedurii oficiale de investigare reprezentau ajutor nou, încadrându-se astfel în domeniul de competență a Comisiei în temeiul articolului 88 din Tratatul CE.

2. **Ajutorul de stat în sensul articolului 87 alineatul (1) din Tratatul CE**

2.1. *Existența ajutorului de stat*

(187) Articolul 87 alineatul (1) din Tratatul CE stipulează că orice ajutor acordat de un stat membru sau prin resurse ale statului, în orice formă, care denaturează sau amenință să denatureze concurența prin favorizarea anumitor întreprinderi sau a producției anumitor bunuri și care afectează schimbul între statele membre este incompatibil cu piața comună.

(188) Comisia consideră că întregul ajutor descris la considerentele 105-170 și în tabelul 4 a fost acordat de stat sau prin resursele statului și, fiind îndreptat asupra unei anumite întreprinderi, a fost selectiv.

(189) Șantierul naval Gdańsk este un mare șantier naval european și un concurent important pe piața construcțiilor de nave. După 1 mai 2004, șantierul a continuat să construiască nave container, concurând mai ales cu șantiere navale din Germania și Danemarca, astfel cum au confirmat Polonia și Grupul șantierul naval Gdynia, și astfel cum au observat Danemarca și asociația daneză a constructorilor de nave în observațiile lor privind decizia Comisiei de inițiere a procedurii oficiale de investigare. Navele container reprezentau, la sfârșitul anului 2006, 26 % din registrele de comenzi ale șantierelor navale europene ([28]). Șantierul produce structuri din oțel, blocuri și secțiuni, concurând astfel cu numeroase alte întreprinderi care acționează ca subcontractanți pentru alte șantiere navale care construiesc nave complete. În ultimii doi ani, șantierul a început să producă nave *off-shore*, segment în care activează și alte șantiere navale europene, de exemplu cele norvegiene.

(190) Subvenționarea continuă a șantierului naval Gdańsk, de exemplu prin neexecutarea datoriilor la bugetul de stat, prin garanții de producție, precum și prin numeroase infuzii de capital și împrumuturi, i-a permis acestuia să încheie contracte fără recunoașterea deplină și remunerarea tuturor riscurilor implicate. Altminteri, concurenții acestuia ar fi putut prelua cel puțin o parte din cota sa de piață.

(191) Pe baza celor de mai sus, Comisia concluzionează că ajutorul de stat acordat Șantierului naval Gdańsk a afectat schimbul între statele membre.

([28]) Raportul anual al CESA pentru perioada 2006-2007, Comunitatea asociațiilor șantierelor navale din Europa (*Community of European Shipyards' Associations*).

(192) Comisia trebuie să stabilească, de asemenea, dacă măsurile acordate Șantierului naval Gdańsk i-au conferit un avantaj necuvenit acestuia și dacă, prin urmare, acestea au denaturat sau amenințau să denatureze concurența.

(193) Comisia consideră că, datorită faptului că s-a bazat pe ajutorul de stat, Șantierul naval Gdańsk a putut să se angajeze în practici anticoncurențiale, cum ar fi stabilirea prețurilor sub nivelul costurilor de producție, fără a suferi consecințele pe care le-ar genera în mod normal practicile respective, și anume eliminarea de pe piață.

(194) Comisia remarcă, de asemenea, faptul că una dintre principalele probleme pe termen lung ale Șantierului naval Gdańsk a fost încheierea unor contracte care s-au dovedit a fi generatoare de pierderi, deoarece zlotul s-a apreciat în fața dolarului, moneda dominantă în afacerile de construcții navale, iar prețul tablei din oțel a crescut în întreaga lume. Acești factori externi erau deja identificați ca principalele amenințări la adresa funcționării neîntrerupte a șantierului în planul de restructurare pentru 2003-2008, precum și ulterior, în versiunea modificată din martie 2004, în noul plan de restructurare din 2006 și, în ultimul rând, în planul de restructurare din 2009.

(195) În ciuda faptului că amenințările respective erau cunoscute conducerii șantierului, acesta a continuat să încheie contracte fără a ține seama de măsurile necesare pentru diminuarea riscului. Această practică de afaceri a continuat și în perioada de dezvoltare maximă, fără precedent, care a avut loc pe piața mondială a construcțiilor navale între 2004 și 2008, atunci când prețurile la construcțiile navale au atins niveluri record. Ca urmare a acestei practici, șantierul a reușit să-și mențină activitatea și forța de muncă, dar cu prețul unor pierderi masive la nivelul producției curente a construcțiilor navale.

(196) Pe această bază, Comisia concluzionează că întregul ajutor acordat șantierului naval Gdańsk, descris în considerentele 105-170, a avut rolul de a denatura sau amenința să denatureze concurența pe piața construcțiilor navale.

(197) Comisia remarcă faptul că autoritățile poloneze nu au contestat clasificarea măsurilor acoperite de prezenta decizie ca ajutor de stat, cu două excepții. În primul rând, acestea au susținut că împrumuturile acordate Șantierului naval Gdańsk de KPS nu reprezentau ajutor. În al doilea rând, acestea au pus la îndoială caracterul de ajutor al garanțiilor furnizate de Corporația pentru Asigurarea Creditelor de Export care, în opinia autorităților poloneze, respectă principiul operatorului din economia de piață. În plus, autoritățile poloneze nu au notificat neexecutarea, în mod continuu, a datoriilor la bugetul de stat ca o măsură separată de ajutor de stat.

(198) Comisia va explica în continuare motivele pentru care consideră că cele trei măsuri constituie un avantaj care denaturează concurența.

(a) Neexecutarea, în mod continuu, a datoriilor la bugetul de stat

(199) Conform jurisprudenței consacrate ([29]), neexecutarea, în mod continuu, a datoriei la bugetul de stat poate constitui, în ea însăși ajutor de stat. Informațiile transmise de autoritățile poloneze ([30]) indică în mod clar faptul că Șantierul naval Gdańsk are datorii semnificative la bugetul de stat, care provin tocmai din 2004. Acestea sunt prezentate în tabelul 4 ca măsurile 18 și 19. Astfel cum explică autoritățile poloneze ([31]), din cauza situației financiare precare, după 1 mai 2004 șantierul nu și-a putut plăti la timp datoriile la bugetul de stat, iar datoria neachitată s-a amânat continuu, fără nicio decizie formală din partea creditorilor publici respectivi.

(200) În planul de restructurare din 2009 se presupune că datoriile acumulate la bugetul de stat vor fi rambursate în septembrie 2009, după ce șantierul primește un nou ajutor de stat. Aceasta sugerează faptul că, în practică, datoriile la bugetul de stat acumulate începând cu 2004 au fost amânate pe o perioadă de timp nedeterminată sau nespecificată și că au fost plătite doar ocazional, în funcție de cât permitea fluxul de numerar al șantierului, iar în prezent pot fi plătite integral numai datorită ajutorului de stat suplimentar. Comisia consideră că niciun creditor din economia de piață nu ar accepta o asemenea amânare nelimitată a datoriilor. În plus, chiar și după privatizarea șantierului și infuzia de capital de 305 milioane PLN din partea ISD Polska, autoritățile poloneze nu au luat măsuri pentru a dispune rambursarea datoriilor. Din informațiile transmise de autoritățile poloneze, nu există niciun fel de indiciu potrivit căruia creditorii publici respectivi ar fi luat vreo măsură pentru încasarea datoriilor la bugetul de stat de la Șantierul naval Gdańsk, în special prin intermediul executării silite sau în conformitate cu legislația privind falimentul. Prin urmare, Comisia concluzionează că neexecutarea continuă a datoriilor la bugetul de stat reprezintă un avantaj pe care beneficiarul nu l-ar fi obținut de la un creditor din economia de piață și, prin urmare, reprezintă ajutor de stat similar unui împrumut (fără dobândă).

([29]) Avizul avocatului general Jacobs, cauza C-256/97, *DM Transport*, Rec., 1999, p. I-3915, cauza C-480/98, *Spania/Comisia*, Rec., 2000, p. I-8717.

([30]) În special anexa 3 la scrisoarea din 9 ianuarie 2008.

([31]) Declarația din 9 ianuarie 2009.

(201) Conform planului de restructurare din 2009, valoarea totală a datoriilor neexecutate la bugetul de stat este de 63 013 631 PLN. Cu toate acestea, potrivit informațiilor transmise de autoritățile poloneze în scrisoarea din 9 ianuarie 2008, datoriile la bugetul de stat acumulate la acel moment de Șantierul naval Gdańsk se ridicau la 90 245 096,76 PLN (inclusiv dobânda acumulată). În plus, la cuantificarea costurilor de restructurare, planul de restructurare din 2009 arată că șantierul va trebui să ramburseze o sumă de 95 354 830,90 PLN, reprezentând datoriile la bugetul de stat acumulate. Pe această bază, Comisia consideră că valoarea totală a datoriilor neexecutate la bugetul de stat, cu dobândă, se ridică la 95 354 830,90 PLN; această sumă a fost indicată în tabelul 4 de mai sus.

(b) Împrumuturile de la KPS

(202) Comisia nu poate accepta argumentul Poloniei potrivit căruia ajutorul sub forma împrumuturilor pentru capital de lucru din partea KPS nu conținea ajutor de stat. Comisia observă că rata dobânzii percepută de KPS era cu aproximativ 400 de puncte de bază peste rata de referință. De asemenea, Comisia remarcă faptul că Șantierul naval Gdańsk se confrunta, de mai mulți ani, cu o situație financiară foarte precară, acumulând pierderi semnificative și datorii. Șantierul naval Gdańsk nu a putut obține finanțare pentru producția acestuia din nicio altă sursă externă. Capitalul său de lucru era finanțat prin plățile în avans acoperite integral de garanțiile primite de la Corporația pentru Asigurarea Creditelor de Export, din împrumuturile acoperite integral de garanțiile de la trezorerie și din împrumuturile KPS. Prin urmare, rata dobânzii percepută de KPS nu pare a reflecta corect riscul suportat. Deși KPS nu a cerut o garanție, valoarea rămâne îndoielnică. Se pare că KPS nu putea obține o garanție de prim rang asupra activelor șantierului. În orice caz, Polonia nu a furnizat informații detaliate care să permită Comisiei să calculeze valoarea reală a garanției solicitate.

(203) În plus, Comisia remarcă faptul că KPS a fost înființată ca un fond controlat de guvern, cu obiective de politică publică, finanțarea acestuia fiind integral asigurată sau garantată de stat prin intermediul Agenției pentru Dezvoltare Industrială. În conformitate cu documentul „O strategie pentru sectorul construcțiilor navale (șantierele navale pentru construcții maritime) din Polonia 2006-2010”, KPS a fost „înființată pentru a organiza finanțarea producției șantierului naval până la momentul în care investitorii privați preiau controlul”. Strategia, care este menită să atingă nu doar obiectivele economice, ci și pe cele sociale și macroeconomice ([32]), îi conferă întreprinderii KPS diferite puteri, împreună cu Agenția pentru Dezvoltare Industrială, trezoreria și alte organisme publice competente. Legăturile financiare ale KPS cu Agenția pentru Dezvoltare Industrială și Trezoreria sunt clare, iar KPS este mai degrabă un vehicul pentru transferul activelor alocate din bugetul de stat pentru șantierele navale din Polonia, inclusiv șantierul Gdańsk.

([32]) O strategie pentru sectorul construcțiilor navale (șantierele navale pentru construcții maritime) din Polonia 2006-2010, adoptată în august 2006, p. 7.

(204) În cele din urmă, Comisia subliniază că, în scrisoarea de notificare a planului de restructurare din 2009, autoritățile poloneze au recunoscut că împrumuturile KPS au reprezentat ajutor de stat.

(205) Având în vedere cele de mai sus, Comisia concluzionează că întreprinderea KPS nu a acționat asemenea unui investitor în economia de piață atunci când a acordat împrumuturile pentru capital de lucru șantierului naval Gdańsk. Împrumuturile respective, prezentate în tabelul 4, reprezintă, prin urmare, ajutor de stat.

(c) Garanțiile Corporației pentru Asigurarea Creditelor de Export

(206) Mai întâi, Comisia observă că garanțiile de producție oferite de Corporația pentru Asigurarea Creditelor de Export au fost acordate oficial Grupului șantierul naval Gdynia. Cu toate acestea, o serie din garanții au fost utilizate exclusiv pentru finanțarea construcțiilor navale în cadrul Șantierului naval Gdańsk, la acel moment filială a Grupului șantierul naval Gdynia. Datorită garanțiilor, Șantierul naval Gdańsk a putut să atragă noi contracte și să își continue activitatea de construcții de nave.

(207) În observațiile sale în urma adoptării deciziei de inițiere a procedurii oficiale de investigare, Polonia a argumentat că garanțiile acordate de Corporația pentru Asigurarea Creditelor de Export în favoarea Grupului șantierul naval Gdynia nu reprezentau ajutor de stat. Comisia nu poate accepta această afirmație.

(208) În primul rând, Comisia subliniază faptul că garanțiile pentru plata în avans oferite de Corporația pentru Asigurarea Creditelor de Export sunt garantate de trezorerie și că tranzacțiile aferente sunt introduse într-un cont bancar separat, care funcționează sub numele de „Interes Narodowy”. În cazul în care contul respectiv nu conține suficiente fonduri, Corporația pentru Asigurarea Creditelor de Export poate obține împrumuturile de la trezorerie sau poate beneficia de garanții de împrumut de la trezorerie. Aceasta este o garanție pe care un operator din economia de piață nu se poate baza.

(209) În al doilea rând, Comisia reamintește decizia pe care a adoptat-o la 18 iulie 2007 în cazul N 105/2007 ([33]) prin care a aprobat ca neconținând ajutor de stat schema prin care Corporația pentru Asigurarea Creditelor de Export și-a derulat programul de asigurări de export garantate de trezorerie. Printre alte măsuri, schema acoperă și tipul de garanții de producție pe care Șantierul naval Gdańsk le-a primit în ultimii ani. Comisia remarcă faptul că schema exclude ([34]), în mod explicit, întreprinderile cu probleme financiare, în sensul orientărilor privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate ([35]). Principala caracteristică a schemei este

([33]) Decizia Comisiei din 18 iulie 2007 în cazul N 105/07.

([34]) Articolul 3 alineatul (1) punctul (1) din Hotărârea 111/2006 a Comitetului de politică privind asigurarea exportului (*Export Insurance Policy Committee*), din 20 decembrie 2006.

([35]) JO C 244, 1.10.2004, p. 2.

aceea că primele de garanție sunt calculate pe baza unei evaluări a riscurilor. De exemplu, prima de garanție pentru o întreprindere care face parte din categoria întreprinderilor cu cel mai ridicat risc corespunde nivelului de […] % pe an pentru garanții de mai puțin de 2 ani și […] % pe an pentru garanții de peste doi ani. Prima de bază este egală cu 2,8 % pe an. Comparativ, garanțiile pentru Șantierul naval Gdańsk au fost acordate de Corporația pentru Asigurarea Creditelor de Export pentru o primă de 2 % pe an dacă garanția nu depășea suma de 35 milioane PLN și pentru o primă de 1 % pe an dacă garanția depășea această sumă.

(210) Prin urmare, este clar că Șantierul naval Gdańsk, fiind o întreprindere aflată în dificultate, nu este eligibil pentru garanțiile acoperite de schema descrisă anterior și aprobată de Comisie ca neconținând ajutor. În consecință, garanțiile acordate Șantierului naval Gdańsk conțin ajutor de stat.

(211) Mai mult, este clar că prima de garanție percepută de la șantierul naval este cu mult sub prima de bază utilizată pentru garanțiile acordate întreprinderilor fără probleme și de câteva ori mai mică decât prima percepută de la întreprinderile cu risc ridicat care sunt eligibile în conformitate cu schema descrisă anterior. Comisia concluzionează că prima de garanție aplicată Șantierului naval Gdańsk nu corespunde unei prime de piață și că, prin urmare, garanțiile reprezintă ajutor de stat.

(212) În al treilea rând, în conformitate cu notificarea Comisiei privind aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratatul CE ajutorului de stat sub formă de garanții ([36]), în cazul unei garanții de stat individuală care nu reprezintă ajutor de stat, cel care se împrumută nu trebuie să aibă probleme financiare. Acest lucru nu este, cu siguranță, valabil în acest caz. În conformitate cu aceeași notificare, atunci când cel care se împrumută are probleme financiare, garanția pentru elementul de ajutor poate fi la fel de ridicată ca și suma acoperită de garanție.

(213) În cele din urmă, Comisia remarcă faptul că Șantierul naval Gdańsk s-a bazat exclusiv pe garanțiile oferite de Corporația pentru Asigurarea Creditelor de Export și de trezorerie și nu a reușit să obțină nicio garanție de pe piață.

(214) În lumina celor de mai sus, Comisia concluzionează că Corporația pentru Asigurarea Creditelor de Export nu a acționat ca un investitor în economia de piață atunci când a acordat garanții Șantierului naval Gdańsk.

(215) Comisia observă că astfel de garanții de producție reprezintă o caracteristică tipică a sectorului construcțiilor navale. Corporația pentru Asigurarea Creditelor de Export care acordă garanțiile impune, ca garanție, transferul dreptului de proprietate asupra navei, asupra navei aflate în construcție și asupra materialelor de construcție.

(216) Comisia consideră că elementul estimat de ajutor, inerent în garanțiile acordate șantierului naval Gdańsk după 1 mai 2004, se ridică la 18,9 milioane PLN. Suma a fost calculată comparând taxele plătite de șantier cu cele care ar fi în mod obișnuit percepute pe piață. Se consideră că schema Corporației pentru Asigurarea Creditelor de Export, care nu conține ajutor, poate constitui o referință pentru taxele percepute pe piață. Acest nivel de referință a fost majorat cu 400 puncte de bază, pentru a reflecta riscul suplimentar în momentul acordării de ajutor unei întreprinderi aflate într-o situație financiară dificilă, precum Șantierul naval Gdańsk.

(217) Comisia observă, de asemenea, că, în conformitate cu planul de restructurare din 2009, Șantierul naval Gdańsk intenționează să continue a utiliza garanțiile de producție acordate de Corporația pentru Asigurarea Creditelor de Export. Acesta va primi garanțiile în condiții care corespund celor aplicate în temeiul schemei care nu conține ajutor, aprobată de Comisie ([37]), întreprinderilor cu cel mai ridicat risc. În special, aceasta înseamnă o primă de […] % pe an pentru garanții sub doi ani și […] % pe an pentru garanții de peste doi ani. Comisia subliniază că întreprinderile aflate într-o situație financiară dificilă, precum Șantierul naval Gdańsk, nu sunt eligibile pentru măsuri în temeiul schemei în cauză. Prin urmare, pe parcursul restructurării Șantierului naval Gdańsk, garanțiile acordate de Corporația pentru Asigurarea Creditelor de Export vor reprezenta în continuare ajutor de stat.

(218) Comisia consideră că elementul estimat de ajutor, inerent în garanțiile viitoare de producție acordate de Corporația pentru Asigurarea Creditelor de Export, este echivalent cu diferența dintre taxele care ar fi percepute pe piață, plus 400 puncte de bază. (pentru a reflecta riscul suplimentar al acordării de ajutor unei întreprinderi aflate în dificultate) și taxele pe care șantierul ar trebui să le plătească efectiv. Elementul estimat de ajutor, calculat astfel, se ridică la 28,8 milioane PLN.

([36]) JO C 71, 11.3.2001, p. 14.

([37]) Decizia Comisiei din 18 iulie 2007 în cazul N 105/07.

Concluzie

(219) În concluzie, Comisia consideră că toate măsurile acordate în favoarea Șantierului naval Gdańsk și enumerate în tabelul 4, măsurile planificate menționate la considerentul (168) și garanțiile de producție acordate de Corporația pentru Asigurarea Creditelor de Export, deja acordate sau care vor fi acordate în perioada de restructurare, reprezintă ajutor de stat în sensul articolului 87 alineatul (1) din Tratatul CE.

2.2. *Posibilitatea de a prezenta observații pentru Polonia și terți*

(220) Prin decizia sa din 1 iunie 2005, Comisia a inițiat o procedură oficială de investigare cu privire la o serie de măsuri, inclusiv restructurarea datoriilor (anulări, amânări, modificări ale graficului de rambursare) în baza a diferite temeiuri juridice și cu privire la un anumit număr de creditori publici, infuzii de capital și garanții de trezorerie.

(221) Comisia a declarat, foarte clar, că nu poate fi acceptat argumentul Poloniei potrivit căruia plățile în avans primite de la proprietarii de nave ar trebui considerate drept contribuție proprie. În legătură cu acest aspect, Comisia și-a exprimat îndoielile în legătură cu faptul dacă garanțiile pentru plata în avans, oferite de Corporația pentru Asigurarea Creditelor de Export, reprezentau ajutor de stat și a anunțat că va urma să investigheze natura acestor plăți în avans.

(222) Atât Polonia, cât și întreprinderea-mamă a șantierului naval Gdańsk au prezentat observații; totuși, în timp ce au contestat competența Comisiei de a evalua compatibilitatea unora dintre măsurile respective, acestea nu au avut nimic de obiectat cu privire la concluzia Comisiei potrivit căreia, atât timp cât măsurile au fost luate după aderarea Poloniei la UE, acestea reprezentau ajutor nou în sensul articolului 87 alineatul (1) din Tratatul CE. Unica excepție a constituit-o natura garanțiilor furnizate de Corporația pentru Asigurarea Creditelor de Export, despre care s-a susținut că nu conțin ajutor de stat. Ulterior și Polonia a argumentat că împrumuturile acordate de KPS nu reprezentau ajutor de stat. Comisia a identificat, de asemenea, un ajutor suplimentar care nu a fost notificat, sub forma neexecutării, în mod continuu, a datoriei la bugetul de stat. Comisia a abordat existența ajutorului de stat în cadrul celor trei măsuri indicate anterior.

(223) În decursul investigației Comisiei, în câteva rânduri au fost efectuate modificări semnificative referitoare la strategia guvernului polonez privind Șantierul naval Gdańsk. Strategia consolidării sectorului construcțiilor navale s-a transformat într-o strategie de separare a șantierelor navale Gdynia și Gdańsk și de privatizare a Șantierului naval Gdańsk.

(224) Astfel cum s-a arătat mai sus, Comisia a păstrat permanent legătura cu autoritățile poloneze în calitate de proprietar al Șantierului naval Gdańsk, cu Șantierul naval Gdańsk însuși și cu noul proprietar al Șantierului naval Gdańsk, ISD Polska. Comisia a informat cu regularitate aceste părți interesate cu privire la faptul că toate măsurile de ajutor acordate șantierului din resursele statului reprezentau probabil ajutor de stat în sensul articolului 87 alineatul (1) din Tratatul CE, având în vedere situația financiară precară a șantierului și absența oricărei finanțări externe care să nu conțină ajutor de stat. De asemenea, Comisia a avertizat că ajutorul de stat a fost acordat prin încălcarea articolului 88 alineatul (3) din Tratatul CE și era incompatibil cu piața comună. Comisia a arătat în câteva ocazii și faptul că garanțiile oferite Grupului șantierul naval Gdynia de către Corporația pentru Asigurarea Creditelor de Export și utilizate pentru construcțiile navale pe Șantierul naval Gdańsk reprezentau ajutor de stat.

(225) Pe durata investigației sale, Comisia a colectat informații detaliate privind operațiunile întreprinderii KPS și natura împrumuturilor pentru capitalul de lucru pe care aceasta le-a acordat șantierului. Comisia a indicat Poloniei că probabil împrumuturile respective reprezentau ajutor de stat în sensul articolului 87 alineatul (1) din Tratatul CE.

(226) În ultimul rând, Comisia a observat, pe durata investigației sale, că Șantierul naval Gdańsk acumula în continuare datorii la bugetul de stat. Comisia a colectat informații în această privință și a informat Polonia (în calitate de creditor și, până la o anumită perioadă, și de proprietar al șantierului) că neexecutarea datoriei la bugetul de stat sau restructurarea acesteia ar putea reprezenta ajutor de stat în sensul articolului 87 alineatul (1) din Tratatul CE.

3. **Compatibilitatea ajutorului cu piața unică – derogare în temeiul articolului 87 alineatul (3) din Tratatul CE**

(227) Principalul obiectiv al măsurilor este acela de a ajuta o întreprindere cu probleme financiare și de a o menține pe linia de plutire. În aceste cazuri, scutirea prevăzută la articolul 87 alineatul (3) litera (c) din Tratatul CE, care autorizează ajutorul de stat acordat pentru facilitarea dezvoltării anumitor activități economice, atunci când ajutorul nu afectează negativ condițiile comerciale într-o măsură care contravine interesului public, poate fi aplicată în cazul în care condițiile relevante sunt respectate. Ajutorul de salvare și de restructurare, menit să ajute întreprinderile, este reglementat, în prezent, de Liniile directoare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate ([38]) (denumite, în continuare, „liniile directoare"), care au înlocuit textul anterior, adoptat în 1999 ([39]) (denumite, în continuare, „liniile directoare din 1999").

([38]) JO C 244, 1.10.2004, p. 2.
([39]) JO C 288, 9.10.1999, p. 2.

(228) Dispozițiile intermediare ale liniilor directoare stipulează că notificările înregistrate înainte de 10 octombrie 2004 sunt analizate din perspectiva criteriilor aplicabile la momentul notificării (punctul 103). În acest caz, Comisia a fost notificată la 8 octombrie 2004 cu privire la unele dintre măsuri, atunci când liniile directoare din 1999 erau în vigoare. Totuși, liniile directoare în vigoare stipulează de asemenea că se aplică pentru evaluarea oricărui ajutor de salvare sau de restructurare acordat fără autorizația Comisiei (ajutor ilegal) dacă ajutorul este acordat, integral sau parțial, după 1 octombrie 2004 (punctul 104 primul paragraf). Având în vedere că aproape toate măsurile descrise la considerentele 105-170 au fost acordate ilegal după această dată, Comisia concluzionează că se aplică liniile directoare din 2004.

(229) Liniile directoare se aplică întreprinderilor din toate sectoarele, în afara excepțiilor prezentate în lista de la punctul 18 al liniilor directoare. Cadrul privind ajutorul de stat pentru construcțiile navale ([40]), care este cadrul juridic pentru evaluarea ajutorului de stat oferit sectorului, face referire la punctul 12 din liniile directoare ca reprezentând temeiul juridic relevant pentru evaluarea ajutorului de salvare și de restructurare.

(230) Definiția de la punctul 17 din liniile directoare indică faptul că ajutorul de restructurare se bazează pe un plan fezabil, coerent și amplu, menit să asigure viabilitatea pe termen lung a întreprinderii, într-un interval rezonabil de timp. Restructurarea implică, de obicei, următoarele elemente: restructurarea tuturor aspectelor legate de activitățile întreprinderii, reorganizarea și raționalizarea activității acesteia, inclusiv retragerea din activități care generează pierderi, și restructurarea financiară. Dacă beneficiază de ajutor de stat, operațiunile de restructurare nu se pot limita, totuși, la ajutorul financiar menit să remedieze pierderile din trecut, fără identificarea motivelor care au condus la înregistrarea respectivelor pierderi, adică fără asumarea unei restructurări reale. Mai mult, restructurarea trebuie să fie finanțată, cel puțin parțial, din resursele proprii ale întreprinderii sau din surse externe care să nu conțină ajutor de stat, iar ajutorul de stat trebuie să se limiteze la nivelul minim necesar pentru ca întreprinderea să își recapete viabilitatea. În ultimul rând, trebuie adoptate măsuri compensatorii care să diminueze efectul de denaturare al ajutorului.

(231) Ținând cont de natura ajutorului de restructurare, care poate crea numeroase denaturări, Comisia consideră că ajutorul oferit întreprinderilor aflate în dificultate poate contribui la dezvoltarea activităților economice fără a afecta în mod defavorabil schimbul, într-o măsură contrară interesului comunitar, doar dacă sunt respectate toate condițiile stipulate în liniile directoare.

([40]) JO C 317, 30.12.2003, p. 11.

(a) Eligibilitate

(232) Pentru a fi eligibilă pentru ajutorul de restructurare, întreprinderea trebuie să se califice drept întreprindere aflată în dificultate, în sensul liniilor directoare. Astfel cum se arată în tabelul 1 de mai sus, situația financiară a Șantierului naval Gdańsk, cel puțin începând cu anul 2002, s-a caracterizat prin lipsa permanentă a lichidităților și prin pierderi tot mai mari. Șantierul naval Gdańsk este, prin urmare, o întreprindere aflată în dificultate, în sensul punctului 11 din liniile directoare.

(233) În conformitate cu punctul 73 din liniile directoare, dacă întreprinderea în cauză a primit deja ajutor de salvare sau de restructurare în trecut, inclusiv orice ajutor care nu a fost notificat, și în cazul în care s-au scurs mai mult de zece ani de la acordarea ajutorului de salvare, perioada de restructurare s-a încheiat sau punerea în aplicare a planului de restructurare a fost oprită (acțiunea cea mai recentă), Comisia nu va permite un ajutor de salvare sau de restructurare suplimentar (principiul „pentru prima și ultima dată”).

(234) În decizia sa de inițiere a procedurii oficiale de investigare, Comisia a observat că Șantierul naval Gdańsk a suferit un proces de restructurare în 1998, care, potrivit autorităților poloneze, nu a conținut ajutor de stat. Comisia a acceptat poziția autorităților poloneze în această privință. Investigația nu a demonstrat că procesul de restructurare a presupus ajutor de stat.

(235) În plus, ajutorul de stat acordat Șantierului naval Gdańsk începând cu anul 2002 a contribuit la susținerea unui singur proces de restructurare.

(236) Prin urmare, Comisia concluzionează că principiul „pentru prima și ultima dată” a fost respectat.

(b) Redobândirea viabilității pe termen lung

(237) În conformitate cu punctul 34 din liniile directoare, acordarea ajutorului trebuie să fie condiționată de punerea în aplicare a unui plan de restructurare, care trebuie să permită întreprinderii să își recapete viabilitatea într-un interval rezonabil de timp. Redobândirea unui nivel corespunzător de viabilitate înseamnă că întreprinderea, după finalizarea procesului de restructurare, poate să-și acopere toate costurile și să aibă o rată a rentabilității capitalului suficientă pentru a concura pe cont propriu. Restructurarea trebuie să fie efectuată cât se poate de rapid.

(238) Comisia remarcă faptul că, în decursul investigației, a revizuit două planuri de restructurare (martie 2004 și 2006) întocmite de conducerea șantierului și aprobate de proprietarul său majoritar, statul. Comisia a concluzionat că preocupările sale serioase privind posibilitatea ca cele două planuri să rentabilizeze șantierul nu au fost eliminate. Comisia a evaluat, în continuare, planul comun de restructurare întocmit de ISD Polska în 2008 pentru o operațiune de fuzionare a șantierelor Gdańsk și Gdynia. În decizia din 6 noiembrie 2008 privind investigarea ajutorului de stat acordat șantierului naval Gdynia ([41]), Comisia a concluzionat că nu s-a demonstrat că planul comun de restructurare ar asigura restabilirea viabilității pe termen lung a ambelor șantiere.

(239) În cele din urmă, în 2009 autoritățile poloneze au transmis planul de restructurare întocmit de noul proprietar al Șantierului naval Gdańsk, ISD Polska, care înlocuiește toate planurile de restructurare transmise anterior Comisiei. Prin urmare, Comisia își limitează evaluarea de mai jos la planul de restructurare din 2009.

(240) Dificultățile șantierului au fost cauzate și exacerbate de ani de neglijare a investițiilor, gestionare defectuoasă și lipsa politicilor corespunzătoare de atenuare a riscului. Aceste deficiențe interne, la care se adaugă caracterul ciclic al pieței construcțiilor navale, prețurile crescute la oțel și aprecierea zlotului polonez, au condus la pierderi semnificative înregistrate de șantier, la acumularea de datorii, la capital de lucru insuficient și la alte ineficiențe și întârzieri în procesul de producție.

(241) În opinia Comisiei, s-a demonstrat că măsurile de restructurare propuse abordează în mod corespunzător problemele șantierului și sunt suficient de ample, strategia selectată de diversificare a activităților întreprinderii este credibilă, iar proiecțiile financiare se bazează pe ipoteze realiste. Prin urmare, s-a demonstrat că planul de restructurare din 2009 va conduce la restabilirea viabilității pe termen lung a șantierului.

([41]) Decizia Comisiei C(2008) 6771 din 6 noiembrie 2008 în cauza C 17/05, Ajutor de restructurare în favoarea Stocznia Gdynia, încă nepublicată.

(242) Comisia observă că planul de restructurare din 2009 a fost elaborat de noul proprietar al șantierului, care a investit deja fonduri private considerabile pentru achiziționarea întreprinderii (o infuzie de 305 milioane PLN în întreprindere plus […] milioane PLN pentru achiziționarea de acțiuni de la acționarii existenți) și s-a angajat să pună în aplicare în întregime planul, având convingerea că va genera un venit rezonabil. Faptul că o întreprindere privată a investit fonduri considerabile în șantier și intenționează să finanțeze planul de restructurare din 2009 indică, în opinia Comisiei, că un operator de piață consideră că viabilitatea Șantierului naval Gdańsk poate fi restabilită. În plus, ISD Polska a dovedit o experiență valoroasă în restructurarea reușită a întreprinderilor aflate în dificultate (Huta Częstochowa), ceea ce conferă o asigurare suplimentară privind credibilitatea planului.

(243) În ceea ce privește strategia de afaceri a șantierului, Comisia consideră că diversificarea planificată a activităților va face nu numai ca întreprinderea să fie mai puțin vulnerabilă la schimbările ciclice de pe piața construcțiilor navale, ci îi va permite de asemenea să își utilizeze capacitățile de prelucrare a oțelului în mod eficient și să beneficieze de noile deschideri ale pieței privind producția de turnuri eoliene. În plus, diversificarea activităților va permite împărțirea costurilor fixe ale întreprinderii între diferite activități și va determina ca întreprinderea să devină mai rezistentă la condițiile schimbătoare de pe piață.

(244) Comisia consideră că măsurile planificate de restructurare vor aborda în mod corespunzător neajunsurile șantierului. Planul prezintă o strategie detaliată pentru punerea în aplicare a tuturor măsurilor de restructurare, în special în domeniul organizării, planificării, ciclului de producție, stocurilor, logisticii și ocupării forței de muncă.

(245) Comisia observă că planul presupune o restructurare amplă a forței de muncă, ceea ce implică, pe de o parte, o reducere a ocupării forței de muncă și, pe de altă parte, o majorare a salariilor. Planul de restructurare recunoaște că gradul ridicat de absenteism, rotația și ineficiența structurii salariale și a forței de muncă constituie unele dintre principalele probleme ale șantierului. Comisia consideră că măsurile planificate

precum creșterile salariale și punerea în aplicare a parcursurilor profesionale fixe și a sistemelor de loialitate vor soluționa problemele identificate. Comisia observă că forța de muncă a fost deja redusă cu [… peste 20] % începând cu 2006. Salariul mediu lunar din 2008 în producția directă a crescut cu [… peste 20] % începând cu 2005. Planul prevede creșteri salariale suplimentare: cu […] % în 2009, […] % în 2010, […] % în 2011 și […] % în 2012, admițând, în același timp că, în urma crizei economice și a închiderii șantierelor navale de la Gdynia și Szczecin, așteptările financiare ale lucrătorilor au scăzut.

(246) Planul de restructurare din 2009 explică faptul că o creștere a eficienței producției și o cooperare mai frecventă cu subcontractanții va însemna că vor fi necesari mai puțini lucrători în cadrul șantierului. De asemenea, planul prevede impactul financiar al reducerii forței de muncă. Pe baza argumentelor anterioare, Comisia consideră că restructurarea propusă a forței de muncă va fi suficient de complexă pentru a soluționa problemele șantierului.

(247) Comisia consideră că strategia planificată de reducere semnificativă a activității de construcții navale și specializarea în producția de nave specializate semi-echipate este rezonabilă. În plus, investitorul a dovedit că strategia aleasă este realistă, dat fiind că în 2008 șantierul a livrat cinci corpuri de navă pentru nave *off-shore* din șase nave livrate în total.

(248) În ceea ce privește activitatea de construcții navale, planul prevede diferite măsuri pentru a aborda cele mai importante cauze externe ale dificultăților actuale ale șantierului. Planul prevede clauze de indexare în contractele de construcții navale, pentru a transfera cel puțin parțial proprietarului de navă riscurile asociate costurilor cu salariile și costurilor materialelor. Planul de restructurare din 2009 prevede, de asemenea, punerea în aplicare a unei politici detaliate de asigurare împotriva riscurilor pentru a atenua riscurile valutare. Comisia consideră că măsurile propuse sunt corespunzătoare. Analiza sensibilității prezentate demonstrează că măsurile planificate vor determina ca întreprinderea să devină relativ rezistentă la condițiile schimbătoare ale pieței, inclusiv fluctuațiile cursului de schimb.

(249) În ceea ce privește producția de structuri din oțel, planul de restructurare conține un plan de afaceri separat bazat pe analiza pieței întocmită de un consultant extern al ISD Polska. Planul prevede că perspectivele de dezvoltare a acestui segment de piață în Polonia sunt bune și subliniază avantajele amplasamentului lângă Marea Baltică. În plus, la punctele forte ale întreprinderii se adaugă experiența ISD Polska în producția și comercializarea de structuri din oțel. Planul presupune o producție țintă de aproximativ […peste 50 000] de tone începând cu 2013, care va fi obținută printr-o creștere treptată în anii următori. Acest nivel al producției ar trebui să îi ofere șantierului naval Gdańsk o cotă de piață de […] % din piața poloneză.

(250) S-a demonstrat că planurile de creștere a producției de structuri din oțel sunt realiste, întrucât încă din 2008, primul an de funcționare după ce șantierul a fost preluat de ISD Polska, întreprinderea a reușit să producă și să vândă peste 10 000 de tone de structuri din oțel, depășind cu mult așteptările inițiale ale investitorului. În plus, la Huta Częstochowa, ISD Polska a reușit să crească vânzările de la […peste 30 000] de tone în 2004 la […peste 50 000] de tone în 2006 și […peste 90 000] de tone în 2008.

(251) Producția de structuri din oțel în Polonia a crescut constant începând cu anii 1990. În 2003, producătorii polonezi au construit structuri din oțel în valoare de 6 milioane PLN, în timp ce cifrele corespunzătoare pentru 2006 și 2007 au fost de 9,4 milioane PLN și, respectiv de 12,5 milioane PLN. Aceasta indică faptul că piața se află într-o tendință ascendentă. Se presupune că cererea pentru structurile din oțel va crește în Polonia în următorii ani. Planul de afaceri recunoaște că cererea a scăzut ca urmare a crizei economice actuale, însă se așteaptă ca aceasta să crească datorită investițiilor din Polonia, co-finanțate prin fondurile structurale ale UE și prin proiecte importante de infrastructură.

(252) Investitorul a transmis copii ale contractelor existente de livrare a structurilor din oțel, de exemplu o comandă transmisă ISD Trade, o filială responsabilă de vânzările structurilor din oțel din cadrul ISD Group, prin […] Sp. z o.o. pentru livrarea de structuri din oțel cu un volum total de 25-30 000 de tone în 2008. Deși nu este clar ce procent din comandă se va realiza la Șantierul naval Gdańsk și, respectiv, la Huta Częstochowa, aceasta arată că există o cerere pe piață și că ISD Polska poate să atragă clienți și să găsească cumpărători pentru produsele sale. În consecință, Comisia consideră că vânzările de structuri din oțel prevăzute în planul de restructurare din 2009 sunt realiste.

(253) S-a demonstrat că marjele anticipate de profit sunt realiste. Marjele anticipate de profit sunt mai mici decât cele obținute în prezent de ISD Polska (marjele vânzărilor s-au ridicat la […peste 10] % în 2006, […între 10 și 20] % în 2007 și […peste 10] % în 2008), în timp ce marjele anticipate viitoare ale EBITDA la Șantierul naval Gdańsk se ridică la […maxim 10] %. Prin urmare, Comisia consideră că vânzările anticipate și rezultatele financiare provenite din producția de structuri din oțel pot fi considerate drept prudente și credibile.

(254) Comisia observă că producția de structuri din oțel în cadrul Șantierului naval Gdańsk se va baza pe capacitatea existentă de prelucrare a oțelului, utilizată în prezent la construcții navale. Prin urmare, creșterea semnificativă anticipată în producție va fi obținută prin investiții relativ nesemnificative, reflectate într-o rată internă a rentabilității relativ ridicată pentru activitatea structurilor din oțel.

(255) Pe baza informațiilor transmise, Comisia concluzionează că activitatea de construcții din oțel, care va constitui o parte integrală și semnificativă a operațiunilor noului șantier, se bazează pe o analiză credibilă a poziției competitive a întreprinderii. Analiza de piață demonstrează că vânzările anticipate și rezultatele financiare sunt realiste. S-a arătat că planul se bazează pe ipoteze realiste.

(256) Planul de restructurare din 2009 cuprinde un plan de afaceri separat pentru activitățile de producție de turnuri eoliene ale șantierului naval Gdańsk. Acest plan se bazează pe o analiză a pieței, care indică perspective bune pentru întreprinderile care pătrund pe acest segment de piață. Întreprinderea va beneficia de stocuri periodice din partea Huta Częstochowa, va avea o amplasare bună care va permite distribuirea produselor pe mare și va beneficia de experiența ISD Polska în producția de componente ale turnurilor eoliene. Planul indică, de asemenea, că cererea de turnuri eoliene va crește ca urmare a stimulentelor legislative (de promovare a surselor de energie regenerabilă) și a factorilor economici (de exemplu, fluctuația prețurilor la materii prime). Conform analizelor independente, în 2010 turnurile eoliene vor produce 172 de milioane MW de energie în toată lumea, ridicându-se la 378 milioane MW în 2015 ([42]).

(257) Întreprinderea a transmis dovezi că în februarie și aprilie 2009 a organizat discuții cu constructori potențiali ai fabricii de turnuri eoliene ([43]). Discuțiile au confirmat ipotezele investitorului privind costul și graficul elaborării proiectului.

(258) Planul prezintă în mod detaliat ipotezele care stau la baza proiecțiilor financiare, de exemplu venitul bazat pe informații din partea cumpărătorilor potențiali, costurile bazate pe previziuni pentru prețurile la energie și oțel, angajarea a aproximativ […] de lucrători etc. Comisia consideră că s-a demonstrat că aceste ipoteze sunt credibile și că rezultatele financiare anticipate sunt, prin urmare, realiste.

(259) Faptul că două bănci s-au arătat interesate de finanțarea investițiilor în activitatea turnurilor eoliene indică, de asemenea, că proiectul este credibil și că piața are încredere în viabilitatea pe termen lung a acestuia.

(260) Comisia consideră că s-a demonstrat faptul că proiecțiile financiare agregate pentru toate cele trei activitățile ale șantierului sunt credibile și arată că punerea în aplicare a planului va conduce la restabilirea viabilității pe termen lung a șantierului.

(261) Comisia consideră că ipotezele care stau la baza proiecțiilor sunt rezonabile. S-a demonstrat că acestea se bazează pe surse credibile și sunt realiste. Creșterea anticipată a prețurilor la energie și a prețurilor de consum și tendințele previziunilor privind ratele dobânzilor interbancare s-au bazat pe analize independente. Prețurile anticipate la vânzările navelor se bazează pe rezultatele obținute până în prezent, pe prețurile contractate existente, pe scrisori de intenție și pe datele pieței.

(262) În ceea ce privește tendințele salariale, Comisia observă că remunerația în cadrul șantierului a crescut deja semnificativ. Modelul financiar presupune majorarea costurilor medii cu forța de muncă pe oră în perioada 2009-2018 cu […peste 40] %. Chiar dacă remunerația medie pe șantier în 2009 va fi cu […aproximativ 15] % mai ridicată decât în 2007, planul anticipează creșteri salariale suplimentare. Având în vedere factorii menționați anterior și ținând cont de criza economică actuală și de contracția pieței muncii în Polonia, în special în sectorul construcțiilor navale, Comisia consideră că ipotezele privind tendințele salariale sunt corecte.

(263) În cele din urmă, analiza sensibilității demonstrează că, în urma planului, Șantierul naval Gdańsk va deveni suficient de solid pentru a face față principalilor factori de risc asociați activităților sale. Comisia concluzionează că analiza sensibilității demonstrează că proiecțiile financiare sunt relativ rezistente la schimbări ale ipotezelor de bază.

(264) Pe baza celor menționate anterior, Comisia concluzionează că planul de restructurare din 2009 este suficient de solid pentru a asigura restabilirea viabilității Șantierului naval Gdańsk.

(c) Ajutorul limitat la nivelul minim strict

(265) În conformitate cu punctul 43 din liniile directoare, valoarea ajutorului trebuie să se limiteze la nivelul minim strict al costurilor de restructurare necesare pentru realizarea restructurării. Se estimează că beneficiarul va avea o contribuție semnificativă la finanțarea restructurării folosind propriile sale resurse sau finanțarea externă în condițiile pieței. Această contribuție demonstrează, pe de o parte, încrederea pieței că întreprinderea și-ar putea recăpăta viabilitatea și, pe de altă parte, asigură că ajutorul de stat este limitat la minimul necesar. În cazul întreprinderilor mari, cum ar fi Șantierul naval Gdańsk, această contribuție trebuie să fie de cel puțin 50 % din costurile de restructurare. Contribuția proprie trebuie să fie reală și efectivă, ceea ce exclude profiturile anticipate și fluxul de numerar (punctul 43 din liniile directoare).

([42]) Previziunea Asociației mondiale a energiei eoliene – scenariul de bază, anexa 7 la planul de restructurare din 2009, pagina 54.

([43]) Anexa 18 la planul de restructurare din 2009.

(266) Costurile de restructurare și sursele de finanțare sunt descrise în considerentul (134) de mai sus. Comisia subliniază că trebuie, de asemenea, luate în considerare costurile financiare aferente garanțiilor de producție subvenționate de stat. Prin urmare, costurile totale de restructurare se ridică la [… peste 1 000] de milioane PLN. Această sumă cuprinde costuri de [… peste 1 000] de milioane PLN astfel cum se arată în considerentul 134 de mai sus, componenta de ajutor a garanțiilor de producție care constituie o caracteristică specifică, dar normală a construcțiilor navale, acordate în trecut șantierului în valoare de 18,9 milioane PLN, astfel cum se descrie în considerentul 216 de mai sus, precum și componenta de ajutor a viitoarelor garanții de producție, în valoare de 28,8 milioane PLN, astfel cum se indică în considerentul 218.

(267) În opinia Comisiei, costurile de restructurare se limitează la minimul necesar și au fost justificate în mod corespunzător. Planul de restructurare prezintă un plan de investiții clar și detaliat. Datoriile neachitate civile și la bugetul de stat care trebuie rambursate sunt bine definite. Planul prezintă și explică clar costurile restructurării forței de muncă și arată capitalul necesar pentru a ameliora balanța întreprinderii. În ceea ce privește perioada de după 1 mai 2004 și după restructurarea actuală pe baza planului de restructurare din 2009, Comisia observă că ajutorul de stat acordat șantierului a fost utilizat pentru a acoperi pierderile și pentru a menține șantierul pe linia de plutire și, prin urmare, poate fi considerat drept un mandat pentru necesitățile de lichiditate ale întreprinderii pe perioada examinată.

(268) Planul de restructurare presupune că contribuția proprie de acoperire a costurilor de restructurare ale Șantierului Gdańsk va proveni din următoarele surse: infuzia de capital a ISD Polska (305 milioane PLN), vânzarea și închirierea activelor superflue ([…] milioane PLN) și finanțarea externă în conformitate cu condițiile pieței, și anume împrumuturi bancare ([…] milioane PLN).

(269) Evaluarea Comisiei privind elementele propuse ale contribuției proprii este prezentată în continuare.

(270) În primul rând, infuzia de capital de 305 milioane PLN a fost deja efectuată de ISD Polska, care este o întreprindere privată, și a fost deja înregistrată și plătită. Prin urmare, Comisia concluzionează că aceasta ar trebui considerată drept o contribuție proprie reală și efectivă, în conformitate cu liniile directoare.

(271) În al doilea rând, Comisia acceptă, în baza informațiilor disponibile, venitul din vânzarea sau închirierea anumitor active ca și contribuție proprie actuală, reală, în cazul în care o evaluare a venitului a fost realizată și dovedită. Venitul din vânzare/închiriere totalizează o sumă de aproximativ […] milioane PLN.

(272) În ceea ce privește finanțarea de […] milioane PLN pe care întreprinderea intenționează să o obțină din surse externe în conformitate cu condițiile pieței, Comisia observă că întreprinderea a transmis angajamente condiționate de la două bănci pentru a cofinanța dezvoltarea proiectului turnurilor eoliene pentru o sumă totală de […] milioane PLN. Comisia consideră că angajamentele băncilor sunt suficiente pentru a considera finanțarea ca neconținând ajutor de stat și ca fiind reală și actuală în sensul liniilor directoare. În primul rând, angajamentele băncilor se bazează pe evaluarea de către acestea a planului de afaceri pentru activitatea turnurilor eoliene și au confirmat credibilitatea proiectului și rezultatele financiare anticipate. În al doilea rând, îndeplinirea condițiilor impuse de bănci depinde în principal de ISD Stocznia, și nu de circumstanțe externe sau neprevăzute. În cele din urmă, băncile au confirmat că finanțarea va fi acordată în condițiile în vigoare pe piață fără nicio garanție de stat.

(273) Comisia observă că, în ceea ce privește autorizațiile necesare pentru desfășurarea activității și garanția cerută de bănci, ISD Stocznia a luat deja măsuri pentru a asigura îndeplinirea cerințelor băncilor. Mai întâi, întreprinderea a solicitat din partea autorităților portuare și a trezoreriei o autorizație de transfer a terenului de la Șantierul naval Gdańsk către o entitate juridică separată, ISD Energia Șip. z o.o., ale cărei activități vor include producția de turnuri eoliene. Această autorizație este cerută de lege, întrucât terenul este situat în zona portuară, însă nu există indicații că autorizația ar putea fi refuzată. În al doilea rând, în ceea ce privește garanția necesară sub forma unei ipoteci asupra terenului în cauză, ISD Stocznia a furnizat următoarea explicație. Terenul este în prezent ipotecat pentru a garanta datoriile neachitate la bugetul public ale șantierului. Odată ce planul de restructurare a șantierului a fost aprobat, iar ajutorul planificat a fost acordat, șantierul, în conformitate cu planul de restructurare, va rambursa datoriile neachitate, iar terenul va înceta să fie ipotecat. Prin urmare, Comisia consideră că, după toate probabilitățile, ISD Stocznia va îndeplini aceste două condiții. Odată ce această decizie va fi adoptată, singura cerință rămasă va fi aprobarea de către organismele decizionale ale băncii. Pe baza celor menționate anterior, Comisia consideră că finanțarea externă planificată de […] milioane PLN pentru finanțarea proiectului turnurilor eoliene poate fi considerată o contribuție proprie reală și actuală care nu conține ajutor, pentru a acoperi costurile de restructurare.

(274) În total, Comisia consideră că finanțarea de [… aproximativ 500] de milioane PLN (305 milioane + […] milioane + […] milioane) poate fi considerată drept o contribuție proprie reală și actuală la finanțarea costurilor de restructurare. Întrucât costurile totale de restructurare se ridică la [… peste 1 000] de milioane PLN, contribuția proprie a sumei menționate mai sus reprezintă 45 % din costurile totale de restructurare.

(275) Comisia subliniază, de asemenea, că șantierul a început procesul de restructurare încă din 2002. În decizia sa de inițiere a procedurii oficiale de investigare, Comisia a observat că ajutorul acordat șantierului înainte de aderare trebuia luat în considerare la evaluarea faptului dacă ajutorul de stat acordat înainte de aderarea Poloniei la UE s-a limitat la minimul necesar.

(276) În perioada 2002-2004, astfel cum se prevede în decizia de inițiere a procedurii oficiale de investigare, Șantierul naval Gdańsk a primit ajutor de stat în valoare de 157 milioane PLN. Comisia consideră că această sumă acoperă costurile necesare pentru a menține lichiditatea întreprinderii în perioada respectivă. În consecință, costurile totale de restructurare începând cu 2002 se ridică la […] milioane PLN. Prin urmare, contribuția proprie a PLN [… aproximativ 500] de milioane ar acoperi 40 % din costurile de restructurare.

(277) Comisia observă că nivelul de 40 %, deși semnificativ, rămâne sub pragul de 50 % cerut în mod obișnuit de liniile directoare. Cu toate acestea, în conformitate cu punctul 44 din liniile directoare, în circumstanțe excepționale și în cazul unor dificultăți deosebite, Comisia poate accepta o contribuție mai scăzută. În primul rând, nivelul de 40 % este semnificativ. În al doilea rând, întreprinderea este situată într-o zonă eligibilă pentru ajutor regional în temeiul articolului 87 alineatul (3) litera (a) din Tratatul CE, ceea ce ar putea justifica, în conformitate cu punctul 56 din liniile directoare, un nivel mai scăzut al contribuției proprii ([44]). În al treilea rând, Comisia observă că Șantierul naval Gdańsk s-a confruntat cu dificultăți financiare o perioadă îndelungată. În pofida falimentului din 1996 și a preluării de către Șantierul naval Gdynia în 1998, șantierul (și întreprinderea sa mamă) nu au reușit să opereze schimbări structurale corespunzătoare pentru a se adapta treptat la economia de piață și la concurența internațională. În urma aderării Poloniei la UE, șantierul a rămas în proprietatea statului timp de peste trei ani, iar orice sprijin din partea acționarului șantierului în acea perioadă constituia ajutor de stat. Întrucât privatizarea nu a avut loc decât în 2007, ar fi dificil ca actualul proprietar privat să echilibreze volumul semnificativ de ajutor acordat șantierului cu o contribuție proprie, fără a pune în pericol o rentabilitate rezonabilă a investițiilor, precum și restabilirea viabilității șantierului.

(278) Comisia apreciază, de asemenea, că autoritățile poloneze au reușit să privatizeze șantierul și, din acest motiv, consideră contribuția proprie ca fiind pe cât de ridicată posibil în circumstanțele date. Comisia observă că încercările nereușite de privatizare și restructurare a celorlalte două șantiere navale poloneze din Gdynia și Szczecin indică faptul că este dificilă atragerea investitorilor privați care ar fi dispuși să aducă o contribuție financiară semnificativă la restructurarea unui sector care a avut o evoluție atât de nefavorabilă în trecut. Prin urmare, implicarea semnificativă a ISD Polska în Șantierul naval Gdańsk poate fi considerată nivelul maxim care se poate obține.

(279) În cele din urmă, Comisia observă că, ținând cont numai de costurile de restructurare suportate după 2004 (inclusiv necesarul de lichiditate finanțat de ajutorul de stat), contribuția proprie se ridică la 45 %. Ajutorul de stat acordat șantierului între 2002 și 2004 reduce contribuția la 40 %, nivel pe care Comisia îl consideră acceptabil din motivele menționate anterior și din motivele precizate în continuare. În perioada anterioară 2004, când a fost acordat ajutorul respectiv, se aplicau liniile directoare din 1999, iar acestea nu impuneau un prag de 50 % pentru contribuțiile proprii. În lumina acestor linii directoare și a practicii decizionale a Comisiei din perioada respectivă, o contribuție proprie de 40 % ar fi fost considerată, după toate probabilitățile, ca fiind suficientă.

(280) În concluzie, Comisia consideră că în acest caz, având în vedere încercările repetate de menținere a lichidității financiare a întreprinderii în proprietatea statului și faptul că șantierul a fost în cele din urmă privatizat, o contribuție proprie de 40 % este suficient de semnificativă și asigură faptul că ajutorul se limitează la minimul necesar pentru a permite restructurarea Șantierului naval Gdańsk și redobândirea viabilității acestuia.

(281) Comisia observă că, în afara ajutorului pentru finanțarea costurilor de restructurare, Șantierul naval Gdańsk își va finanța în continuare necesarul de capital de lucru prin ajutor de stat sub forma garanțiilor de producție furnizate de Corporația pentru Asigurarea Creditelor de Export. Șantierul va primi aceste garanții în condițiile care corespund celor aplicate în temeiul schemei care nu conține ajutor, aprobată de Comisie ([45]), întreprinderilor cu cel mai ridicat risc. Comisia subliniază că astfel de garanții reprezintă ajutor de stat, astfel cum se explică în considerentul (214). Cu toate acestea, Comisia

([44]) Decizia Comisiei din 22 februarie 2006 în cazul N 464/05, Ajutorul pentru restructurare în favoarea AB Kauno ketaus liejykla (JO C 270, 7.11.2006, p. 2).

([45]) Decizia Comisiei din 18 iulie 2007 în cazul N 105/07, Schema de garanții pentru contractele de export, notificare rezumată în JO C 214, 13.9.2007.

consideră că termenii garanțiilor, în special stabilirea prețurilor, sunt armonizați cu condițiile schemei de garanții de mai sus, ceea ce asigură că ajutorul se limitează la minimul necesar. Comisia recunoaște, de asemenea, necesitatea acestor garanții, care sunt utilizate în general în cadrul sectorului și nu sunt specifice întreprinderilor aflate în dificultăți financiare.

(d) Evitarea denaturării ilegale a concurenței

(282) În temeiul punctelor 38-42 din liniile directoare, trebuie luate măsuri pentru reducerea la minim a oricăror efecte adverse ale ajutorului asupra concurenților. Ajutorul nu trebuie să denatureze în mod ilegal concurența. Aceasta înseamnă de obicei limitarea cotei de piață a întreprinderii la încheierea perioadei de restructurare. Limitarea sau reducerea obligatorie a prezenței întreprinderii pe piața relevantă reprezintă o măsură compensatorie în favoarea concurenților săi. Aceasta ar trebui să fie proporțională cu efectele de denaturare ale ajutorului și cu importanța relativă a întreprinderii pe piața sau piețele sale.

(283) Comisia observă că, începând cu 2002, Șantierul naval Gdańsk a beneficiat de ajutoare semnificative și, de fapt, din acel moment, prezența acestuia pe piață a fost posibilă datorită ajutorului de stat constant acordat în diferite forme: neexecutarea datoriilor la bugetul de stat, împrumuturi, infuzii de capital și garanții pentru plata în avans în termeni avantajoși, fără de care șantierul nu ar fi putut să încheie contracte. În plus, Comisia observă că șantierul se află printre primele trei șantiere navale din Polonia și printre producătorii importanți din Europa, ceea ce sporește denaturarea concurenței create de ajutor. Prin urmare, în conformitate cu punctul 40 din liniile directoare, măsurile trebuie să fie suficient de ample pentru a fi proporționale cu efectele de denaturare ale ajutorului. Comisia consideră că măsurile compensatorii propuse limitează în mod suficient denaturarea concurenței create de ajutorul acordat Șantierului naval Gdańsk.

(284) În primul rând, Comisia observă că șantierul își va reduce semnificativ capacitatea de construcții navale prin închiderea activelor de producție indispensabile construcțiilor și care până în prezent au blocat producția: două din trei cale de lansare.

(285) Comisia consideră că închiderea a două cale de lansare este suficientă din următoarele motive. La stabilirea amplorii reducerii necesare a capacității, Comisia a evaluat capacitatea tehnică actuală a șantierului și a comparat-o cu potențiala capacitate care s-ar putea obține în urma procesului de restructurare și a ameliorării eficienței producției. Închiderea capacității a fost concepută pentru a asigura că capacitatea tehnică a șantierului după restructurare este mai scăzută decât capacitatea acestuia înainte de restructurarea sprijinită de ajutorul de stat.

(286) Potrivit consultantului Șantierului naval Gdańsk, capacitatea actuală a șantierului înainte de punerea în aplicare a vreunei măsuri de restructurare se ridică la 165 de mii tone brute compensate. Planul de restructurare din 2009 asigură limitarea capacității calei de lansare rămase sau a oricărei alte facilități de lansare pe care șantierul ar putea-o utiliza la aproximativ 100 de mii tone brute compensate. Prin urmare, există în mod clar o reducere de aproximativ 39 % a capacității șantierului.

(287) În plus, șantierul s-a angajat să nu utilizeze mai mult de o facilitate de lansare la un moment dat, fie cala de lansare existentă B1, fie orice altă facilitate de lansare pe care șantierul ar putea-o obține sau ar putea să o aibă la dispoziție. Într-adevăr, dacă șantierul ar începe să utilizeze o nouă facilitate de lansare, Comisia observă că acesta s-a angajat să suspende imediat contractul de închiriere privind cala de lansare B1.

(288) Închiderea a două cale de lansare din trei și angajamentul de a nu utiliza mai mult de o facilitate de lansare, limitând în același timp capacitatea tehnică la aproximativ 100 000 tone brute compensate, contribuie la reducerea îndoielilor Comisiei în această privință și asigură că reducerea capacității este suficient de amplă pentru a oferi o compensație semnificativă concurenților șantierului.

(289) În plus, Comisia observă că planul de restructurare din 2009 prevede că întreprinderea își va reduce semnificativ activitățile de construcții navale. Într-o mare măsură, întreprinderea va înceta să construiască nave complete. Prin urmare, se va reduce semnificativ prezența șantierului pe piețele în care a avut loc denaturarea concurenței.

(290) Comisia subliniază că măsurile compensatorii ar trebui puse în aplicare imediat după acordarea ajutorului de stat. În acest caz, întreprinderea a dovedit că închiderea celor două cale de lansare va fi pusă în aplicare cât mai curând posibil ținând cont de necesitatea de a livra nave, astfel cum se prevede în contractele existente cu caracter obligatoriu încheiate cu proprietarii de nave. O închidere prematură a calelor de lansare ar conduce la perturbări grave ale ciclului de producție și ar duce la imposibilitatea livrării vaselor contractate. Prin urmare, Comisia concluzionează că data propusă pentru închiderea calelor de lansare este justificată. Comisia subliniază că deja există dispoziții privind închiderea a două cale de lansare într-un interval corespunzător, întrucât, în aprilie 2009, întreprinderea a semnat un acord cu proprietarul calelor de lansare conform căruia contractul de închiriere se încheie la 1 iulie 2009 pentru cala de lansare B5 și la 1 ianuarie 2010 pentru cala de lansare B3.

(291) De asemenea, Comisia consideră că denaturarea concurenței va fi limitată în continuare de faptul că șantierul s-a angajat să respecte un plafon anual de producție de 100 000 tone brute compensate pentru 10 ani de la data adoptării prezentei decizii. Prin urmare, există dispoziții care asigură că, pentru următorii zece ani, ajutorul de stat acordat întreprinderii nu poate fi utilizat pentru a extinde activitățile de construcții navale ale acesteia.

(292) Pe baza celor menționate mai sus, Comisia concluzionează că măsurile compensatorii propuse sunt semnificative și suficient de ample pentru a evita denaturarea ilegală a concurenței ca urmare a ajutorului.

IV. **CONCLUZIE**

(293) Comisia constată că ajutorul de stat în favoarea Șantierului naval Gdańsk descris la considerentele 105-170 și în tabelul 4 din prezenta decizie, cuprinzând atât ajutorul acordat ilegal, prin încălcarea articolului 88 alineatul (3) din Tratatul CE, cât și ajutorul notificat neacordat până în prezent, este compatibil cu piața comună în conformitate cu Liniile directoare comunitare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate.

(294) Comisia observă că Șantierul naval Gdańsk trebuie să pună pe deplin în aplicare planul de restructurare și trebuie să respecte orice alte angajamente care stau la baza acestei decizii (punctul 47 din liniile directoare). Comisia trebuie să se poată asigura că planul de restructurare este pus în aplicare în mod corespunzător, prin intermediul unor rapoarte periodice detaliate furnizate de Polonia (punctul 49 *et seq*. din liniile directoare). În cazul Șantierului naval Gdańsk, care este o întreprindere mare, primul dintre rapoarte va trebui, în mod obișnuit, să fie transmis Comisiei la cel mult șase luni de la data prezentei decizii. Rapoartele vor trebui să fie transmise ulterior Comisiei cel puțin o dată pe an, în ziua corespunzătoare adoptării prezentei decizii, până când se va considera că obiectivele planului de restructurare au fost atinse. Acestea trebuie să conțină toate informațiile de care Comisia are nevoie pentru a putea monitoriza punerea în aplicare a planului de restructurare și a finanțării acestuia (care trebuie să se desfășoare în conformitate cu criteriile prezentate Comisiei), graficul plăților către întreprindere și poziția financiară a acesteia și respectarea oricăror condiții sau angajamente prevăzute în prezenta decizie. Acestea trebuie să includă în special toate informațiile relevante privind orice tip de ajutor, în orice scop, pe care l-a primit întreprinderea, în mod individual sau în cadrul unei scheme generale, pe parcursul perioadei de restructurare (a se vedea punctele 68-71 din liniile directoare). În cazul în care Comisia necesită confirmarea promptă a anumitor informații cheie, de exemplu privind reducerile de capacitate, pot fi necesare rapoarte mai frecvente (punctul 48 din liniile directoare). Orice modificare a planului de restructurare trebuie notificată în conformitate cu punctul 52 *et seq*. din liniile directoare. Comisia trebuie să verifice, dacă este cazul cu ajutorul unui consultant extern, că rapoartele furnizează informații cuprinzătoare și exacte în conformitate cu prezenta decizie.

(295) Comisia subliniază, de asemenea, că principiul „pentru prima și ultima dată” se aplică în conformitate cu punctul 72 *et seq*. din liniile directoare,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

(1) Ajutorul de stat pe care Polonia l-a pus în aplicare parțial și pe care intenționează să îl acorde în favoarea Șantierului naval Gdańsk pentru punerea în aplicare a planului său de restructurare din mai 2009, astfel cum este descris la considerentele 105-170 și în tabelul 4 din prezenta decizie și care se ridică la valoarea de 555 030 629,80 PLN este compatibil cu piața comună în sensul articolului 87 alineatul (3) litera (c) din Tratatul CE.

(2) În plus, ajutorul de stat sub formă de garanții acordate de Corporația pentru Asigurarea Creditelor de Export care a fost pus în aplicare parțial (în valoare nominală de 346 de milioane PLN) și care urmează să fie acordat Șantierului naval Gdańsk pentru punerea în aplicare a planului de restructurare pe 2009 (în valoare nominală de 180 de milioane PLN, ca expunerea maximă anuală a Corporației pentru Asigurarea Creditelor de Export) este compatibil cu piața comună în sensul articolului 87 alineatul (3) litera (c) din Tratatul CE.

(3) Prin urmare, punerea în aplicare a ajutorului de stat la care se face referire în articolul 1 alineatele (1) și (2) este autorizată cu condiția punerii în aplicare corespunzătoare a planului de restructurare din 2009 și a măsurilor compensatorii preconizate, precum și a respectării procentului corespunzător al contribuției proprii care nu conține ajutor de stat la costurile de restructurare. Polonia transmite rapoarte periodice detaliate care să îi permită Comisiei să monitorizeze punerea în aplicare a planului de restructurare și finanțarea acestuia, precum și respectarea dispozițiilor de reducere a capacității și a restricțiilor de producție descrise în considerentele 284 și 291 din prezenta decizie. Rapoartele conțin toate informațiile descrise în considerentul 294 din prezenta decizie și sunt transmise în conformitate cu graficul indicat în considerentul respectiv.

Articolul 2

Prezenta decizie se adresează Republicii Polonia.

Adoptată la Bruxelles, 22 iulie 2009.

Pentru Comisie

Neelie KROES

Membru al Comisiei